Benzin fiatlarının sebepsiz yere yükseltildiği anlaşıldı. Bu gayritabiî vaziyet senelerce devam ediyormuş..

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Meb'usu MAHMUT

Fransızlar ve İtalyanlar Belgratta devam etmekte olan Bulgar-Yugoslav müzakerelerini alâka ile takip ediyorlar

FİYATI 5 KURUŞTUR | 8 inci sene No. 2818 | ÇARŞAMBA | 13 KÂNUNUEVVEL 1933 | Tel: Müdür: 24318, Yazı işleri müdürü: 24319. İdare ve Matbaa: 24310.

Tasarruf borcu

Umumî ve hususî hayatımızda tasarruf; her vakit için faydalıdır. Fakat bugünkü ahval ve şerait içinde iktısat ve tasarruf meselesi, millî bir borç olmuştur. Muhakkak ki, bugün başlıyan Tasarruf haftası münasebetile, bütün memlekette pek samimî tezahürat olacak.. Asıl dileğimiz; bu tezahüratın umumî ve millî hayatta canlı tecellilerini görmektir.

Tasarruf vazifesini yapmakta, memleketçe, geçen senelere nispetle, bu sene daha ileri gittiğimize şüphe yoktur. Bununla beraber her mümkünü tahakkuk ettirdiğimizi de iddia edemeyiz. Yürüyeceğimiz yol daha uzundur. Bu mesafenin yarısını bile keçmiş değiliz. Her halde iktısat ve tasarruf zaruretini olduğu gibi hissettiğimiz gün yürüyüşümüzdeki sürat mutlaka artacaktır.

Bu saatte karşılaştığımız zaruretleri şöylece hülâsa edebiliriz: Bütçemizi müvazeneli bulunduracağız. Ticarî ve iktısadî müvazenemizi tutacağız. Sanayimizi kuracağız. Harice, mümkün olduğu kadar az muhtaç kalacağız. Hasılı umumî iktısatdiyatımızı düzeltecek, memleketi iktısadî techizatla kuvvetlendireceğiz.. Bu zaruretler, başlı başına, bir mücadele mevzuudur. En basit, en haklı bir müdafaanın icap ettirdiği mücadele... Acaba böyle mücadeleye iştirâk için elimizde ne gibi silâhlar var? Muhtaç olduğumuz techizatın başında sermaye gelir. Bunu nereden bulacağız?.. Hariçten sermaye gelesiye kadar, elleri bağlı beklemek delilik olur. Yabancı sermayesinin en nazlı, en korkak olduğu bir zamandayız. Esasen çok dikkatli ve hesaplı işlerde kullanmadıkça ecnebi sermayesinin mühim faydalar temin edemiyeceğini de hem bizde ve hem hariçte gördüğümüz bazı misallerden anlamış bulunuyoruz. Kala kala dayanacağımız sermaye kuvveti; yalnız millî tasarruf olabilir.. Dünyanın her tarafındaki bir çok misallere rağmen, halkı tasarrufa teşvik vazifesini; bundan bir kaç sene evvel çok ehemmiyetsiz ve mânâsız görüyorduk. Son bir kaç sene içinde millî bankalarımızın tasarruf sahasında tahakkuk ettirdikleri netice üzerinde hepimiz iftihar hissile durabiliriz. Bu millî tasarruflara istinaden memleketin iktısadiyatında, memleket sanayiinin kuruluşunda yaratılan eserlerde, nihayet, herkesin gözü önünde duruyor.

Memlekette millî tasarruf fikrinin yer bulmasında, yürümesinde çok büyük tesiri olan "Millî Tasarruf ve İktısat,, Cemiyetinin bu münasebetle değerli hizmetlerini hatırlamak pek yerinde bir şey olur. Bu millî cemiyet tecrübesi; bize yeniden bir daha hatırlattı ki, bu memlekette, — gayesi müspet, malûm ve memleketi alâkadar etmek şartile — şâmil teşkilâtlı her tesis; mutlaka yürür, iyi karşılanır ve muvaffak olur.

"Kendi kendimizi yemekten kurtarmak istiyoruz.,, Davamızın, mücadelemizin esası budur. Ne dahilde, ne de hariçte bir nevi millî iktısat ve müdafaa teşkilâtı yaptığımız için hiç kimse bizi müaheze edemez. Bu yolda bir müdafaa; fert olarak, cemiyet olarak, en meşru bir hakkımızdır. Bu bakımdan hükûmetçe alınan bazı sıkı tedbirleri de tabiî görmek, bu tedbirlerden doğan müşkülleri büyütmemek lâzımdır.

Millî tasarruf mevzuunda, Ergani Bakır yolu istikrazına iştirâk etmenin en güzel, en faydalı bir iş olduğunu hatırlamamak eksik bir şey olurdu. Bu ikramiyeli, verimli,kuvvetli ve teminatlı istikraza iştirâk etmek; hem şahsî he de millî menfaat icabıdır. Parasını en emin ve kârlı bir surette saklamak istiyenler, bu fırsatı kaçırmamalıdırlar.

Tasarruf ve iktısat bahsinde muhterem Başvekilimizin şu sözlerini de hatırlıyalım :

"Hükûmet ve halk teşkilâtları, bir iktısadî varlığın uzuvları gibi çalışmalıdırlar. Bizim maksadımız ve siyasetimiz; böyle bir ahengi temine çalışmaktır.,,

Siirt Meb'usu
MAHMUT

Tasarruf Haftası, Başvekilin nutkuile açıldı

İsmet Pş. Hz. nin nutkundan:

Bütçe muvazenesini bu sene idare etmek için kendimizi iktiham olunmıyacak müşkülât karşısında görmiyorum. Bütün insaniyetin hayrına yardım edecek bir siyasetteyiz

İstanbulda Tasarruf haftası açıdıktan sonra ilk konferans dinleniyor...

Türk parası tasarruf edenler ve cebinde Türk paraları taşıyanlar bahtiyardır..

İsmet Pş. Hz. nin ve Afet Hf. nin mühim nutukları

"Millî para şimdiye kadar olduğu gibi kıymetini muhafaza edecektir. Kıymetini arttırmıyacağız ve düşürmiyeceğiz.,,

İstanbulda hafta Nasıl başladı?

Dördüncü tasarruf ve yerli malı haftası dün başladı. Dün şehre bir bakış bu haftaya halkın ve ticarethanelerin şuurlu bir şekilde iştirak derecesini gösteriyordu. Şehrin her tarafında birçok mağazalar vitrinlerini yerli malı ile süslemişlerdi. Bu meyanda çok sanatkârane ve cazip bir şekilde süslenmiş vitrinler de bulunmakta idi. Beyoğlunda birkaç ticarethanenin büyük masraflarla güzel vitrinler yaptırdıkları görülüyordu. Millî İktısat ve Tasarruf cemiyetinin etrtip ettiği kumbara müsabakasına da dün başlanmıştır. Dün İş, Ziraat, Adapazarı Ticaret ve Esnaf bankalarında yeniden birçok kumbara alınmıştır. Millî Tasarruf ve İktısat haftası dün Halkevinde vali muavini Ali Rıza Beyin kısa bir hitabesile açılmıştır. Ali Rıza Bey ezcümle demiştir ki:

— Dördüncü tasarruf haftasının başlaması münasebetile yapılan bu içtimaa teşrifinizden dolayı hepinize ayrı, ayrı teşekkürler ederim. Bugünkü insan kütlelerinin kuvvet ve kudreti o kütlenin iktısadî kuvvetile ölçüyor. İktısadın ilk şartı da tasarruftur. Tasarruf olmadan sermaye husule gelmez ve sermayesiz de iktısat olmaz."

Ali Rıza Bey bundan sonra bizde tasarruf haftasında takip edilen yoldan bahsederek sözünü Nazmi Nuri Beye bırakmıştır. Ali Rıza Beyden sonra kürsüye gelen Nazmi Nuri Bey bir konferans vermiş ve ezcümle şunları söylemiştir:

— "Hepimiz biliriz ki Cümhuriyetin ilânından evvel memleketimizin umumî iktısat tahavvülleri memleket aleyhine daima menfi tesirler yapmış, millî servet tasarrufa değil israfa sürüklenmekte bulunmuştu. Dışarıya gönderdiğimiz millî mahsullerin memlekete getirdiği para ile, dışardan gelen eşya uğruna verilen paralar arasında nisbetsiz farklar vardı.

(Devamı 6 mcı sahifede)

"Dahilî istikrar itibarile Türkiye ile mukayese edilebilecek pek az bahtiyar memleket vardır.,,

İsmet Pş. Hz.nin Nutku

İSMET PAŞA HZ.

ANKARA, 12 (A.A.) — Dördüncü tasarruf ve yerli malı haftası bugün Halkevinde yapılan bir toplantıda Başvekil İsmet Paşa Hz. tarafından irat edilen bir nutukla açılmıştır. Reisicümhur Harzetlerile Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşa Hazretleri, vekiller, me-

(Devamı 5 inci sahifede)

Afet Hf. nin Konferansı

ANKARA, 12. A.A. — Kız lisesi tarih muallimi Afet Hanımefendinin Halkevinde verdiği konferans berveçhiatidir :

" Hanımlar, efendiler,

Millî iktisat ve tasarruf cemiyeti, umumî kâtipliğinden aldığım bir tezkerede, bugün burada bir konferans vermem benden isteniliyordu. Bu, millî bir vazife olduğu için, yüksek huzurunuzda konuşmaya cesaret ediyorum.

Muhterem cemiyet dört yıldan beridir daima artan millî faaliyetiyle çok lüzumlu ve faydalı varlığını, bütün millete takdir ettirmiş bulunuyor. Kuruluşun ilk "iktisat haftası' mü'nasebetiyle yine bu kürsüden işidilen öğretici sözlerden, mülhem olduğum fikir şudur :

" İktisadî kalkınma ve yerli malı kullanmak suretiyle iç pazarın temini." Bu fikir az zamanda bütün yurt ufuklarında hayırlı akislerini yapmaktan hali kalmadı. Yerli malı haftası, yerli sanayi korunması, iktisadî kalkınma büyük bir ehemmiyet aldı.

(Devamı 5 inci sahifede)

Yangın tahkikatı ilerleyor

Üç sulh hukuk mahkemesi de bugün çalışmağa başlıyor

Yangın için yeniden bazı kimselerin malûmat ve ifadelerine müracaat edilecek

Adliye dairelerinde mutat faaliyet hali yavaş yavaş avdet etmektedir. Sultanahmet birinci, üçüncü, beşinci sulh hukuk mahkemeleri , bugünden itibaren Eminönü kaymakamlığında vazife görmeğe başlayacaklardır. Dün öğleden sonra, tevkifhanedeki müddeiumumîlik dairesinde ağır ceza ve birinci, ikinci, üçüncü ceza mahkemeleri reis ve azaları müddeiumumî Kenan Beyin nezdinde toplanmışlardır. İçtimada, yangında yanan ceza dosyalarından elde kalabilenlerin tasniti ve yeniden tahkikat evrakının tanzimi meselesi görüşülmüş ve müddeiumumî muavinlerinden altı zatın polis merkezlerinde mevkuflara ait suç delillerinin tesbiti için faaliyete geçmeleri tensip edilmiştir. Altı muavin, bugünden itibaren polis merkezlerinde meşgul olacaklardır. İstanbul haricinde yapılan cürümler için de mahallerine yazılarak yeniden tahkikat evrakı tanzim olunmasına teşebbüs edilecektir. Hukuk ve ticaret mahkemeleri azalarının Ticart odasındaki toplantısı bugüne kalmıştır. Sulh ceza mahkemelerinin Alem

(Devamı 6 mcı sahifede)

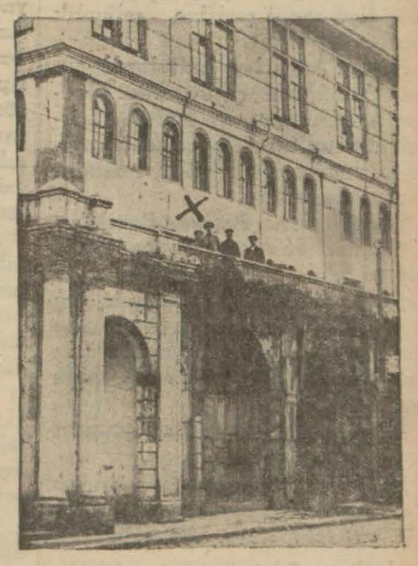

Tophanede eski Sanayi Mektebin de icraya tahsis olunan daireler..

Sulhu takviye yolunda imzalanan mukaveleler

Dün Hariciye Encümeninde müttefikan tasvip ve Vekil Bey tebrik edildi

ANKARA, 12. A A. — B. M. Meclisi hariciye encümen dün içtima ederek Türkiye Cümhuriyeti ile diğer bazı devletler arasında imza edilen muhtelif mukavele ve muahedeleri ve bu meyanda tecavüzün tarifi hakkında Londrada Türkiye Cümhuriyeti ile Sovyet Rusya ve komşuları arasında ve yine Türkiye ile Sovyet Rusya, Romanya, Çekoslovakya, Yugoslavya arasında imza edilen iki mukaveleyi tetkik etmiş ve bu hususta Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Beyin izahatını dinlemiştir.

Hariciye Vekili, merkezî ve şarkî Avrupada ve orta Asyada sulhu temin ve takviye eden bu mukavelelerin ne suretle vücuda geldiğini encümene izah etmiş ve bilhassa mütecavizin tarifi hususunda Sovyet Rusya ile hariciye komiseri M. Litvinof'un mesai ve teşebbüsünü büyük bir sitayişle yad ve bu vesikaya imza koyanların sulhu takviye hususundaki arzularını kaydederek bunların Briand - Kellog misakını tamamlaması itibariyle Türkiye Cümhuriyetinin öteden beri takibettiği müsalemet siyasetini kuvvetlendiren kıymetli birer vesika olduğunu söylemiştir.

Hariciye encümeni, bu hususta sarfettiği faaliyet ve mesaiden dolayı hariciye vekilini tebrik etmiş ve mezkûr mukaveleleri müttefikan kabul ederek yüksek meclisin müstacelen tasvibine arzına karar vermiştir.

YAKINDA

Bütün Türkleri alâkadar eden yeni ve tarihî bir roman tefrikasına başlayacağız.

GÜNEŞİN OĞLU

YAZAN:
İskender Fahreddin

Uzun zamandan beri gazetemiz için hazırlanan bu tefrikada: Tarihten evvelki devirlerde Orta Asyada Dicle - Fırat sahillerine göç eden Türklerin bu havalide nasıl yaşadıklarını, Garbe doğru nasıl yayıldıklarını, çok heyecanlı bir sinema filmi seyreder gibi göreceksiniz!

Eski müverrihlerin:

BİR MİLLET YARATAN ADAM

Adını verdikleri bu kahraman, akıncı bir Türk kabilesinin reisi idi. Romanımızın kahramanı da bu akıncı delikanlıdır. Yeni tefrikamız, şimdiye kadar hiç bir aşk ve ihtiras romanında görülmemiş yepyeni bir gönül oyunu ile başlıyor. Eski insanların nasıl seviştiklerini, erkeklerin dişilere karşı nasıl davrandıklarını, yeni kurulan bir medeniyetin az zamanda nasıl büyüdüğünü ve dünyaya yayıldığını, (Babil ve Ninova) şehirlerinin ilk defa hangi milletler tarafından tesis edildiğini yeni tefrikamızda okuyacaksınız!

GÜNEŞİN OĞLU

Tefrikası, muharririn en mühim, en heyecanlı tefrikalarından biri olacaktır. Bu romanı her vatandaş okumalıdır. Çünkü, tarihi, masal yaparak halka okutmağa muvaffak olan muharrir, bu eserinde Fırat boylarında yapılan son hafriyatta elde edilen tarihî vesikalardan istifade etmiştir. Karilerimizin büyük bir merak ve lezzetle okuyacaklarından emin olduğumuz yeni tefrikamıza yakında başlıyoruz.

BİR MİLLET YARATAN ADAM'ı tanımak için

Yeni tefrikamızı bekleyiniz...

Soyadı Kanunu Mecliste

Aşiret ve yabancı milliyet isimler soyadı olarak kullanılamıyacak

ANKARA, 12 (Telefonla) — Dahiliye encümeni soy adı hakkındaki kanun lâyihası müzakere ve kabul ederek heyeti umumiyeye sevketmiştir. Hemen bütün memleketlerde öz ad önce, soy adı sonra kullanılmak mutat olduğundan memleketimizde de bu usulün kabulü makul görülmüş ve encümen lâyihadaki maddeyi ona göre değiştirmiştir. Muvazzaf ve memur ünvanlarile karıştırılması ve belki bazı suiistimallere âlet edilmesi ihtimalleri nazarı itibara alınarak rütbe ve memuriyet ünvanlarının soy adı olarak kullanılmasına cevaz verilmemiştir. Millet birliği mefkûresini rencide edeceğinden aşiret ve yabancı milliyet isimlerinin de soy adı olarak kullanılması caiz görülmemiştir. Kanun neşrinden bir ay sonra meriyete girecek ve bir sene müddet zarfında tatbik edilecektir.

Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey

Talihliler

İkramiyeler kimlere çıktı?

Tayyare piyangosunun on altıncı tertibinin ikinci keşidesi dün bitmiştir. Dünkü keşidede kazanan numaralar 6 mcı sahifemizdedir. Keşide nihayetinde amorti numaraları çekilmiş 43, 47 rakamları çıkmıştır. Bu çift rakamlarla biten bütün numaralar 20 şer lira amorti alacaklardır. Evvelki gün çıkan 25 bin liralık ikramiyeden onda birini İzmirde taharri memuru Ali Rıza ve Salâhattin Beyler kazanmışlardır. Yirmi beş bin liranın beşte birini de Nazillide Debbağ Ahmet Efendi kazanmıştır. Dün çekilen on bin liralık ikramiyenin onda birini de Vezne cilerde kadın perukârı Ahmet Ef. kazanmıştır.

25,000 lira kazanan 6.782 numaralı biletin üç parçası İstanbulda, üç parçası İzmirde, birer parçası Tercan ve Boldan'da satılmış, iki parçası da satılmamıştır.

10.000 lira kazanan 8.656 numaralı biletin dört parçası İstanbulda, bir parçası Ankarada, bir parçası Uzunköprüde satılmış, iki parçası Tire ve Akdağmadeninde satılamıyarak iade edilmiş ve iki parçası satılmamıştır.

Tarihî tefrika: 180

Yıldızdan Ordu Köşküne

Yazan : S. N. — Her hakkı (Milliyet) indir.

Üçüncü imamın firarı

Üçüncü İmam Hüsamettin Efendi. — İmam Efendinin firarının sebebi. — Sultan Azizin son cuma selâmlığı. — Sultan Hamidin, vak'alara ve hâdiselerden aldığı ders.

Sultan Aziz aleyhinde propagandalar yapıldığı, hal' ve teşebbüsleri düşünüldüğü sıralarda Hünkârın Üçüncü İmamı meşhur Hüsamettin Efendi kaçmıştı. Hem öyle bir kaçış ki akla gelir işlerden değildi.

Hafız Hüsamettin Efendi, İstanbulda cümlenin bildiği ve sevdiği hoş bir zat idi. Kuvvetli hafız, iyi musikişinas, gayet şakacı, nekre konuşur, meclis açan bir efendi idi. Herkese kendisini sevdirirdi.

Bir gün, Valde Sultan , Beşiktaş Cami şerifinde Hüsamettin Efendinin mukabelesini dinlemiş, çok beğenmiş, saraya aldırmış, üçüncü imam nasbettirmişti.

1293 senesi Cemaziyelevvelinin üçüncü günü Ortaköyde Yahya Efendi dergâhının yanında kâin Mecidiye camii şerifine selâmlık yapılmıştı.

Sultan Aziz, kaç haftalardır cuma selâmlığına çıkmıyordu. Medrese hocalarının ve binlerce talebei ulûmun nümayişlerinden çekinerek camilere çıkmaz, selâmlık yapamaz olmuştu.

Hüseyin Avni Paşanın Bursadan getirilmesi ve onun heybetli tesirile ve Şeyhislâm Hayrullah Efendinin Meşihatrülya makamına geçmiş, talebe nümayişleri, patırdıları yatışmış ve ortalık sükûnet bulmuş olduğundan; İstanbulda da halk arasında:

— Padişah, neden cuma namazına çıkmaz oldu?

Diye lakırdılar çoğaldığından Valide Sultanın teşvik ve tavsiyesile. selâmlık irade buyurulmuştu.

Usul ve âdet üzere mutantan, muhteşem bir surette o gün, Ortaköy camiinde selâmlık resmi yapılacaktı. O gün, imamet nöbeti meşhur bestekâr Aziz Medenî Efendi ile mumaileyh Hafız Hüsamettin Efendiye düşmüş olduğundan, namaz vaktinden yarım saat kadar evvel Hüsamettin Efendi camie gelmişti.

Şehzade Yusuf İzzettin Efendi de bazı tedbirlere nezaret için erkence gelmiş, Hünkâr mahfelinde oturmuş, emirler veriyordu. Hüsamettin Efendi de yanında bulunuyordu. Bu esnada camie, ahaliden tek tük cemaat gelmeğe başlamıştı. Gelenlerden bir kaçı sünnet veya kazaya kalmış namazlarını kılıyorlardı.

Yusuf İzzettin Efendi, Hüsamettin Efendinin kulağına usulcacık bir şeyler fısıldamıştı. Bunun üzerine Hüsamettin Efendi, hafifçe bir temenna ederek mahfelihümayunun camekânlı merdiven kapısından hızlı hızlı inmiş, başındaki sırmalı tılsanı, sırtındaki mevahikiram alayı cübbesini çıkarıp oradaki dolaba koyduktan sonra kaçmış, gözden kaybolup Boyacıköyünde oturan Halit Efendi zade Neşe Beyin yalısına giderek hastalndığını beyan ile yatmış, daha doğrusu saklanmıştı. Cami hademesi, kayyum başısı fellik fellik İmam Hüsamettin Efendiyi aramışlar, bunlara Hünkâr çavuşları da iltihak ederek Ortaköy Beşiktaş taraflarını ve Hüsamettin Efendinin evini de taharri etmişlerse de bulamamışlardı.

Sonradan Hüsamettin Efendinin bazı dostlarına vukubulan ifşaatına nazaran Yusuf İzzettin Efendi, camişerifte cuma namazından evvel sünnet veya kaza namazı kılan bir kaç kişiyi "rükû,, vaziyetinde görünce İmam Efendinin kulağına istihza ve mizah yolile hiç yakışmıyacak pek münasebetsiz bir kaç kelime tefevvüh etmiş imiş! İşte Hafız Hüsamettin Efendiyi sinirlendirip kaçıran, bu herze gûya ne sözler imiş! Şu hâdise üzerine Hüsamettin Efendi memuriyetinden çıkarılmıştı. On beş gün sonra hal' vaki olduğundan mumaileyh dertten kurtulmuştur.

Şeyhislâm Efendi bu vak'ayı bildiğinden ve kendisi sarayda bulunduğundan, Hânedanın münasebetsiz hallerini gördüğünden; "Hilâfeti uzma,, "İmametikübra,, iddialarında boşluğu ve ehilliği sırası düştükçe beyandan çekinmezdi. Hasan Hayrullah Efendinin bu telâkki ve takdiri, Sultan Aziz Aleyhinde yapılan propagandaya sermaye teşkil etmişti.

Garip ve hayrete değer bir tesadüftür; Sultan Azizin son selâmlık resminde askerî, ilmî, mülkî, teşrifat mucibince tertibe dahil olan erkân, ümera, ülema, ricalden yüz de yetmiş beşi hazır bulunmamıştı ki bu da umumî bir infiali göstermekte idi.

Sultan Hamit merhumun son senelerindeki cuma, hattâ bayram selâmlık ve alaylarında da ayni hal görülmüştü. Resmen alaya dahil ve iştirâkleri lâzımgelen ümera ve erkân ve ricalden çoğu gelmez olmuştu.

Pek iyi hatırlarım ki Babıâliden , Makamı Saraskeriden üç dört defa tamim ve evamir tezkereleri yazılarak her halde usul ve kanun tertibi üzere selâmlıklarda ve alaylarda hazır bulunulması tekiden tenbih ve ihtar buyurulmuştu.

Sultan Hamit, vak'alardan, hâdiselerden ders almağı ve tarihten örnek edinmeği itiyat ettiğinden; amcam, babam, dedem zamanlarında da şöyle böyle şeyler olmuştu! diye endişelere düşerdi. Halk arasında iyi görünmeğe, iyi hisler, intibalar tevlidine çalışırdı.

(Bitmedi)

Belgrattaki müzakerelere ehemmiyet veriliyor

Fransızlar Bulgarların Balkan konseyine iştirak etmesini isteyorlar

BELGRAD, 12. A.A. — Avala ajansı bildiriyor : Kral Aleksandre ile Kraliçe Marie dün akşam Bulgar Kral ve Kraliçesi şerefine resmî bir ziyaret vermişlerdir. Ziyafetten sonra bir konser verilmiş ve büyük bir kabul resmi yapılmıştır. Ziyafet esnasında Kral Aleksandre bir nutuk söylemiş ve Kral Boris cevap vermiştir.

Fransız gazeteleri ne diyor?

PARİS, 12 .A.A. —Havas ajansından: Temps gazetesi dünkü başyazısında Bulgar Kral ve Kraliçesinin Belgrat'a gitmelerinden bahsederek diyor ki :

" Bu ziyaret birinci derecede ehemmiyeti haiz bir vaka' mahiyetindedir. " '

Temps Bulgaristan ile Yugoslavya arasında muallak olan, bu iki memleket arasında bir uzlaşma husulünü Romanya ile Bulgaristanın birbirine yaklaşmasından daha güç gösteren meseleleri hatırlattıktan sonra şu sözleri ilâve ediyor :

" Bununla beraber Bulgaristan yaşamak isteyor. Halbuki Bulgaristanın tam bir inziva halinde yaşamasına imkân yoktur. Bulgaristanın siyaset ve iktisat sahasında kalkınıp canlanması, yeni bir düzene kavuşması ancak Balkan milletlerinin hep birden sarfettikleri gayretlere iştirak etmesile mümkün olur.

" Dünkü gün iki millet arasında sürekli bir dostluk tesisi için bir başlangıç mahiyetindedir.

PARİS, 12. A.A. — Havas ajansından : Petit Parisien yazıyor : Bulgar Kralı ile Yuğoslavya Kralının Belgraddaki mülâkatları müsbet ve acil neticeler vermezse bile her iki taraf maziyi unutmak nekadar acı olursa olsun böyle bir unutmağa razı oldukları takdirde bir itilâf zemini bulnanın her halde kabil olacağını gösterecektir. Bundan böyle Bulgaristan Yugoslavya münasebatı meselesi, açıkça ortaya atılmıştır. Artık bunun halli tehir olunamaz.

Alman mebusları

Toplandılar, üç defa "yaşa Hitler,, diye bağırdılar

BERLİN, 12 .A.A. — Bu gün yeni Reichstagt'a toplanacak 661 mebustan nasyonal - sosyalist fırkasına mensup 630 zat eski Prusya diyet meclisinin içtimâ salonunda M. Hitlere karşı sadakat yemini etmişlerdir .

Dahiliye nazırı M. Frik'in bir hitabesini müteakip başvekil dahi bir nutuk irat etmiş ve merasim, M. Hitlerin şerefine üç defa "Yaşa" avazile hitam bulmuştur.

HARICI HABERLER

M. Titulesco ve M. Benes mülâkatı

Balkanlardaki anlaşmalardan Küçük İtilâf için korkacak bir şey yoktur

KOSİÇE, 12.A.A.— Havas ajansından : M. Benes Romanya hariciye nazırı M. Titulescu ile konuşması bittikten sonra şu beyanatta bulunmuştur :

" Gerek sinaya mülâkatımdan beri Balkanlara dair olarak yapılan müzakereler ve gerek Milletler cemiyetinin ıslahı meselesi hakkında küçük itilâf devletlerinin görüş ve düşünüşlerinde tam bir benzeyiş ve beraberlik vardır.

" Birinci nokta hakkında küçük itilâf için korkacak birşey olmadığı hususunda gerek M. Titulescu ve gerek ben her vakitkinden daha ziyade kanaat hasıl etmişsizdir. Bugünkü görüşmeler M. Titulescu'nun Sofyada, Ankarada, Atinada, Belgrat'ta yaptığı konuşmaları tamamlayor .

KOSİÇE ,12. A.A. — Binlerce halk, M. Titulescu ile M. Benes'in oturdukları ve konuştukları dairenin balkonu önüne gelip toplanmışlardır. Romen ve Çekoslovak hariciye nazırları küçük itilâfın siyasi bir şeniyet olduğunu, yakında iktisadî bir şeniyet haline geleceğini, fakat çoktanberi bilhassa bir ruhî şeniyet olarak mevcut bulunduğunu gösteren bu kuvvet ve dostluk tezahüründen dolayi halka teşekkürlerini bildirmişlerdir.

Bu tezahür bittikten sonra M. Titulescu, nezdine kabul ettiği gazetecilere şu beyanatta bulunmuştur :

" Mevcut muahedeleri yeniden gözden geçirip değiştirmeğe imkân yoktur. Küçük itilâfın mükerrer beyanatı ve tezahürleri bu manzumeye girmiş üç devletin kendilerine ait yerlerin bir zerre toprağından bile vazgeçmeğe aslâ razi olmıyacaklarını göstermiştir.

Küçük itilâf daimî meclisinin gelecek toplantısı 1934 ikinci kânunun ilk günlerinde Zagrep'te yapılacaktır.

Fransız - Alman Görüşmeleri

İleride müzakerelere yol açabilecek mahiyette mi?

BERLİN, 12 (A.A.) — Başvekil Hitler ile buradaki Fransız sefiri ve Fransız Hariciye nazırı ile Almanyanın Paris sefiri arasındaki görüşmelere devam edilmektedir. Bu görüşmelerde muallâk meselelere temas ediliyor.

Zannedildiğine göre, Fransız sefiri Mösyö Poncet son görüşmede Hitlerin tekliflerine karşı mütemmim bazı sualler sormuştur.

Maamafih Başvekilin verdiği cevapların ileride müzakerelere yol açıp açmıyacağı malûm değildir.

M. Suviç Berlinde

BERLİN, 12.A.A. — Volff ajansından : İtalyan hariciye müsteşarı M. Suviç, Alman nazırlarının vaktile Romaya yaptıkları ziyareti, iade etmek üzere Berlin'e gelmiştir.

Beyrut limanı genişletiliyor

BEYRUT, 11 .A.A. — Suriye ve Lübnandaki Fransız fevkalâde komiseri Kont de Martel iktisat işlerinin tahakkuku için bir çok projeler hazırlamış ve ilk iş olarak Beyrut limanının genişletilmesi için kırk milyon liralık bir tahsisat koymuştur. Limanın inşaatına bu ayın onbeşinde başlanacaktır . Liman iki senede tamamlanacaktır. Bu liman İngilizlerin Hayfa limanında yaptıkları inşaattan daha mükemmel ve asri teşkilâtla techiz edilecektir. Bundan başka Suriyenin Irak ve İrana bir demir yolu ile başlanması için fevkalâde faaliyet sarfına başlanmıştır.

İtalyan parlâmentosunda

ROMA, 12. A.A. — Ayan meclisi, mesaisine tekrar başlamıştır. M. Moussolini, kabinede yapılan değişiklikleri, M. Federzoni'de yeni tayin edilen ayan azasını meclise bildirmiştir.

ROMA, 12. A.A. — Mebusan meclisinde reis M. Giuriati, kabinede geçenlerde yapılan değişiklikleri ve yeni tayin edilen ayan azasını meclişe bildirmiştir.

Bundan sonra hükûmet hazırladığı yeni kanunları meclise vermiştir.

Amerikada şiddetli soğuklar

NEVYORK, 12 .A.A. — Şimali Amerikanın şark kısmındaki hükûmetler dahilinde hüküm süren şiddetli soğuk yüzünden dün 25 kişi ölmüştür. Buralara çok fazla kar yağdığı bildirilmektedir.

Dahiliye nazırı M. İckes, yolun buz tutmuş bir kısmından geçerken düşmüştür. M. İckes,ın kaburga kemiklerinden biri kırılmış ve hastahaneye kaldırılmıştır .Sıhhî vaziyeti tehlikede değildir.

Kutup yolcuları

VELLİNGTON, 12. A.A. — Amiral Byrd, cenup kutbu denizine gitmek üzere bugün gemiye binmiştir. Amiralın bu seyahatten maksadı, cenup kutbunun henüz keşfedilmemiş olan kısımları üstünde uçmak, buralarının bir haritasını yapmaktır.

M. Henderson Tenkit etti

Silâhsızlanma davasına Fransanın yardımı dokunmuyor

LONDRA, 12 (A.A.) — Milletler Cemiyeti kâtibi umumisi Mösyö Avenol burada temaslarına devam etmektedir.

Mösyö Avenol avam kamarasında ki bir toplantıda söylediği nutukta, silâhları bırakma işinin bugünkü şeklinde terkini doğru bulmamakta ve Milletler Cemiyeti davasını şiddetle müdafaa etmektedir. Cemiyette değişiklik yapılması hakkında Milletler Cemiyeti kâtibi umumîliğine henüz hiç bir teklifte bulunulmamıştır.

Avam kamarasında silâhları bırakma konferansı reisi Mösyö Henderson zapta geçmeyen bir nutuk söylemiş ve Fransanın Cenevrede politikasını tenkit etmiştir. Hendersona göre, Fransada sık sık vukua gelen hükûmet değişikliğinin silâhları bırakma davasına menfi surette tesir ettiğini de söylemiştir. Mösyö Henderson Almanyaya hukuk birliği resmen vadedildiği halde, bu işin yapılmadığını dahi söylemiştir.

Uzak Şarkta oturan Ruslara kolaylık

MOSKOVA, 12. A.A. — Tas ajansı bildiriyor ; Halk komiserleri meclisi ile Sovyet Rusya merkezî komitesi, bir kararname neşretmişlerdir. Bu kararname mucibince uzak şark mıntakasında oturanlara bir çok kolaylıklar gösterilmektedir. Kararname, kolkozlara on sene hükûmete hububat ve sair mahsulât vermekten muafiyet bahşeylemektedir. Ferdî ziraat yapanlar için beş senelik bir muafiyet bahşolunmaktadır. Bu mıntakada amele ücretleri yüzde 30 nisbetinde arttırılmıştır. Askerî kıtaatın maaşlarına zam yapılmıştır.

İspanyol karışıklığı

Henüz tam bir istikrar hâsıl olamadı

MADRİD, 12. A. A. — Cumadanberi yapılan tevkifat bir kaç bine baliğ olmaktadır. Hususî mahkemeler her tarafta çalışmaktadır. Dün akşam Saragossedo tekrar şiddetli hadiseler olmuş. müfritler bir kaç yerde barkatlar yapmışlardır. Üç kişi ölmüştür. Glegzono eyaletinde sükûnün iadei edilmiş olduğu anlaşılmaktadır. Mezkûr eyalet dahilinde sekiz kişi ölmüştür. Bunların üçü jandarmadır. Bir kaç da yaralı vardır. Müfritler Sabere de anarşist komünistliği ilân etmişlerdir, bunlar etraftaki kasaba ve köyleri de kendi davalarına iştirak etmeye uğraşmaktadırlar.

Balkan haberleri

M. Maksimos İstifa mı edecek?

M. Venizelosun mektubundan çıkan hadise

ATİNA, 12 (Milliyet) — Umumî haricî meseleleri ve bilhassa Türk - Bulgar münasebatını tetkik etmek ve müdavelei efkârda bulunmak üzere bütün fırkaların reisleri eski başvekillerin de iştiraki ile teşkilâtı esasiye encümeninde toplanmak üzere davet edilmişlerdi.

Mösyö Venizelos ta gerek kendi şahsına ve gerek karısına karşı yapılan suikast failleri meydana çıkarılmadıkça toplantıya gelemiyeceğini bir mektupla Hariciye nezaretine bildirmişti. O da bu mektuptan başvekili haberdar etmişti.

Mösyö Çaldaris bu mektup hakkında matbuat mümessillerine beyanatta bulunarak, mektubun muhteviyatını bilmediğini söylemiştir.

Bazı şayialara göre ise Mösyö Çaldaris mektubu okumuştur. Başvekil mektubun encümenin dünkü içtimanda okunmasından Hariciye nazırını menettiğini söylemiştir. Bu beyanat üzerine Mösyö Maksimosun istifa edeceği şayiası deveran etmiştir.

M. Venizelosu ziyaret

ATİNA, 11 (Milliyet) — Sırp sefiri M. Kristiç bugün M. Venizelosu ziyaret ederek bir saatten fazla görüşmüştür .

Yunan- Bulgar müzakereleri ilerlemeyor

ATİNA, 12 (Milliyet) — Adliye encümeninin dünkü toplantısında hariciye nazırı Yunan - Bulgar müzakereleri hakkında malûmat verdikten sonra, Bulgar murahhaslarının gayrı kabili kabul talepler serdettiklerini, bu sebepten müzakerelerin esasında büsbütün değişiklikler hasıl olduğunu söylemiştir.

Müzakere mevzuları üzerinde Yunan ve Bulgar noktai nazarlarında bariz farklar olduğu anlaşılmaktadır. Müzakerelerin âkibeti Sofya hükûmetinin alacağı vaziyete bağlı görünmektedir.

M. Çaldaris ile M. Papanastasyu arasında bir hadise

ATİNA, 12 (Milliyet) — Adliye encümeninin içtimaı esnasında Mösyö Çaldaris ve Mösyö Papanastasyu arasında bir hâlise olmuştur. Başvekil encümen kararlarının Mösyö Venizelosa iblâğını Mösyö Papanastasyudan rica etmiş, mumaileyh te bu vazife için Hariciye nazırı Mösyö Maksimosun daha münasip olacağını söyliyerek teklifi reddetmiştir.

SON DAKİKA

Divanı Muhasebat Reisliği

ANKARA, 12 (Telefonla) — Maliye ve Bütçe encümenleri yarın müştereken toplanarak münhal bulunan Divanı Muhasebat birinci reisliği için namzetleri tesbit edecekleridir.

Ecnebi memleketlerde mamul tütün ve sigara satışına dair lâyiha

ANKARA, 12 (Telefonla) — Ecnebi memleketlerde inhisarlar idaresine ait mamûl tütün ve sigara satışile meşgul olmak üzere bir limitet şirket teşkiline dair olan lâyiha, Dahiliye encümeninde müzakere edilmiştir. Encümen, şirket sermayesini 1.000,000 lira kabul etmiş, ancak lâzım olursa Heyeti vekile kararile bunun iki milyona iblâğını muvafık bulmuştur. Kredi ile vâki olacak satışları, sermayenin dörtte birini geçmemesi lâyihada tasrih olunmuştur.

Tekaüt sandığı teşkil edilecek

ANKARA, 12 (Telefonla) — Bütçe lâyihasının bir maddesine göre tekaütlüklerden alınacak paranın mütekait, dul ve yetimlere tevzi olunan mikdarından fazlasile bir tekaüt sandığı teşkil olunacaktır.

Kaymakamlar arasında değişiklik

ANKARA, 12 (Telefonla) — Münhal olan Fatsa kaymakamlığına Vize kaymakamı Hayri, Balayda Reşadiye kaymakamı Fuat, Göreye Kayfi kaymakam Şevkettin Marmarise sabık Zile kaymakamı Nâzım, Lüleburgaza Sorgun kaymakamı KemalB.ler tayin edilmişlerdir.

Harplerde hizmetleri görülenler için

ANKARA, 12 (Telefonla) — Umumî harp ile mütareke ve İstiklâl harbi senelerinde hizmeti görülen Hindistanlı Abdürrahman, Musullu Cemalettin, İskenderonlu Tayfur, Ali Rıza ve zevcesi Meryem Topkapılı müteveffa Mehmet Beyin zevcesi Huriye ve oğlu Ali Bey ve hanımlara Türk vatandaşlığını haiz bulunmak şartile Türkiyede ikamet etmek suretile hükûmetçe lâzım görülecek yerlerde kıymetleri altı bin lirayı geçmemek üzere meccanen gayri menkul mal verilmesi hakkındaki lâyihayı Bütçe encümenince kabul ederek heyeti umumiyeye sevketmiştir.

Gümrük resminden istisna

ANKARA, 12 (Telefonla) — Tekirdağı mebusu Cemil Bey ve arkadaşları tarafından verilen ve bazı turizm eşyasının gümrük resminden muafiyetleri istihdaf eden teklifi Bütçe encümeni kabul etmiştir.

Akay idaresinin yeni bütçesi

ANKARA, 12 (Telefonla) — Akay işletme fabrika ve havuzlar müdürlüğünün 934 senesi bütçesi Millet Meclisine tevdi edilmiştir. Bütçeye göre bu idarenin varidatı ve masrafını mütevazin olarak 101 bin 900 küsur liradır. Bütçeye bu idarelerin tetkik olunan son kadroları melfuftur.

Gazi Hz. İzmir valisi Kâzım Paşayı yemeğe alıkoydular

ANKARA, 12 (A.A.) — Şehrimizde bulunan İzmir valisi Kâzım Paşa Hazretleri Dahiliye vekili Şükrü Kaya Beyefendiyi makamlarında ziyaret ederek vilâyetin a hvali umumiyesi hakkında izahat vermişler ve bilâhara B. M. Meclisi reisi Kâzım ve Başvekil İsmet Paşa Hazretlerini de makamlarında ziyaret eylemişlerdir. Akşam Çankayaya giderek Reisicümhur Hazretlerine arzı tazimat etmişlerdir. Gazi Hazretleri Kâzım Paşayı yemeğe alıkoymuşlardır. Bugün Hariciye vekili Tevfik Rüştü Beyefendi Kâzım Paşa Hazretlerine bir öğle yemeği vermişlerdir.

İzmir yolunda bir kamyon devrildi

İZMİR, 12 (Milliyet) — İzmir - Karaburun yolunda bir kamyon hendeğe devrilmiştir. Yolculardan üç kişi ağır surette yaralanmıştır.

Üzüm İhracatını artırmak için

İZMİR, 12 (Milliyet) — Üzüm fiyatlarının daha fazla sukutuna meydan vermemek ve üzüm ihracatının daha muntazam bir surette yapılmasını temin etmek maksadile teşekkül eden encümen tetkikatına başlamıştır. Bir hafta sonra heyeti umumiye içtimaa davet edilecektir.

Saraylar idaresi

ANKARA, 12 (Telefonla) — Saraylar idaresinin Büyük Millet Meclisine bağlanması üzerine sarayların devrü teslim muamelesine nezaret eden Büyük Millet Meclisi heyeti İstanbuldan buraya dönmüştür.

Denizli mebusu Mazhar Müfit, Van mebusu Hakkı, Ankara mebusu Rifat Beylerden mürekkep bu heyet raporunu hazırlayarak riyaset makamına vermiştir. Teslim alınan eşya arasında bulunan mühim mikdarda hurda gümüşün Cümhuriyet Merkez Bankasına satılması muhtemeldir.

Emvali gayrimenkuleye tecavüz edilemeyecek

ANKARA, 12 (Telefonla) — Emvali gayri menkuleye vâki tecavüzlerin idareten ref'i hakkında hazırlanan nizamnamenin devlet şurasında tetkikatı bitmiştir. Nizamname vekiller heyetine gönderilmiştir. Buna nazaran bir vatandaşın gayri menkulüne vak; herhangi bir müdahale, tecavüzün mahkemeye müracaat ile alacağı hüküm ve ilâmdan sonra kabil olabilecek; eğer bu hüküm alınmadan filî bir tecavüz vâki olursa hükûmetçe idareten bu müdahale menedilecektir.

Zehirli gazlar

ANKARA, 12 (Telefonla) — Zehirli gazlarla bunları kullanmağa tahsis vasıtaların memlekete sokulması - nın ve memlekette yayılmasının men'i hakkındaki lâyiha Milli Müdafaa encümenince kabul edilmiştir.

Berlin sefareti müsteşarlığı

ANKARA, 12 (Telefonla) — Berlin müsteşarlığına Feridun Cemal Beyin tayini kararlaşmıştır.

Vatandaşlıktan çıkarıldı

ANKARA, 12 (Telefonla) — Askerî kaymakamlığından mütekait İbrahim oğlu Abdülcelil resmî izin almadan yabancı tabiiyetine geçtiğinden vatandaşlıktan çıkarılmıştır.

Gazi Hz. nin Adanaya armağanı

ADANA, 11. A.A. — Cümhuriyetin onuncu yıldönümü bayramı hatırası olmak üzre Büyük Gazi tarafından vilâyetimiz C. H. F. idare heyetine elyazı ve imzalarila süslü bir fotoğraflarını armağan buyurmuşlardır. Bu değerli armağan önümüzdeki perşembe günü merasimle fırka binasının en mütena bir yerine asılacaktır.

Ankara Veteriner fakültesinde mesai programı

ANKARA, — Bir hafta evvel eski ismi resmen kaldırılarak beynelmilel bir tabir olan Veteriner kelime kabul edilen fakülte talebesi, Ankara Halkevinde bir toplantı yapmış ve bir senelik faaliyetleri hakkında konuşmuşlardır. Bu toplantıda güzel neticelerle karşılaşan talebeer yeni senenin işlerile meşgul olacak arkadaşlarını da intihap etmişlerdir. Tekrar faaliyete geçecek olan bu arkadaşların dokuzu idare heyeti ve beşi müraka be heyeti olmak üzere 14 kişiden mü teşekkildir. Birlikte verilen karar üzerine, fakültenin Ankaradaki bu yeni faaliyeti hakkında, Reisicümhur Hz. ne İsmet Paşa Hz. ne, Muhlis Beye ve diğer devlet erkânına arzı tazimaat edilmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

FELEK

Hakkımda bazı sualler

Bana bir kariim yazıyor.

"Gücenmeyiniz! İnsanın sizin yapacağınıza ihtimal vermediği bir takım hareketler var. Meselâ:

1 — Tramvayda ekseriya arka sahınlıkta seyahat ediyorsunuz. İçeriye girdiğiniz nadiren vâki?"

Cevabı:

— Efendim! Tramvayda oturacak yer bulursam içeride seyahat ederim. Yoksa mutlaka dışarıda dururum. Çünkü tramvaym orta yerinde durmak ve her istasyonda biletçi ile bir sürü yolcunun ayakları altında ezilmek tatsızdır. Sonra tramvaym arka sahınlığı en az kazaya maruz olan yeridir. Bunu da öğreniniz.

"2 — Yolda ve caddelerde elinizde paketlerle gezmekten çekinmiyorsunuz. Ayıp değil mi?"

Cevabı:

— Bugüne kadar okuduğum kitaplarda, gezdiğim memleketlerde elde paket taşımanın ayıp olduğuna dair bir şey görmedim. Bu kanaat yeni mi?.. Hususî otomobilim oluncaya kadar paketlerimi elimde taşımaya devam edeceğim. Müsaade eder misiniz?.

"3 — Farmakologlar duymasın! Siz bile ilâçlarınızı depolardan alıyorsunuz. Ya haber veren olursa?."

Cevabı:

— İşi gücü olmayan ve hemcinsini mutazarrır etmek için fırsat arayanların daima yaptıkları gibi bunu da haber verenler belki olur. Lâkin eczacılar mallarını yüzde kırk, elli kârla satmaya devam ettikçe ben de eczalarımı mümkün olduğu kadar depolardan alacağım. Acaba bu hareketim sizi rahatsız mı ediyor?.

"Getelim dieğr meseleye:

Mahsus mu yapıyorsunuz kuzum. Nedir o ikide bir makam değiştirmeniz?..

İlk günü Burhan Cahit Beyin makalesini sizinki niyetine su gibi okudum. Hattâ kendi kendime: "Yazardı amma bu kadar ciddî yazmazdı." dedim.

Nasıl, bari bu yeriniz sağlam mı? Yoksa daha başa geçecek misiniz? Lûtfen evvelden bizleri haberdar edin!"

Cevabı:

— Zaten iki üç makam dan temnüm edebiliyoruz. Ben ekseri rast olsun diye çalışıyorum. Süzinak çıkıyor. Bilmem neden Uşak makamını sevmiyorum. Rast yapamazsam, muhayyerde dolaşıyorum. Biraz da ferahnâk gösteriyorum... Lâkin bunlarla gazetedeki sütunumuz arasında münasebet yok! Burhan Cahit Bey arkadaşımızın sütununa geçsek te yerini tutamayacağımız için buna heves te etmedim, gûya ismimiz Felek amma, Felek bizi de böyle sütun sütun dolaştırıyor. Acaba burada kalacak mıyım?. Bilmem ki?. Yalnız bildiğim bir şey var ada, başa geçmek sev da ve istidadında olmadığımdır. Bundan emin olabilirsiniz.

"Sonra:

Kadınlara kinayeli sözler söylemekten çekinmiyorsunuz, halbuki geçenlerde bir toplantıda kadınların arasında siz de bulunuyormuşsunuz, söylendiğine göre sizden başka erkek hemen hemen yokmuş! Bunu neye hamletmeli bilmem?"

Neye hamledeceksiniz? Dünyada benden başka erkek kalmadığma.. Efendim! beni tanıdığınızı, hattâ ne yaptığımı tetkik edecek kadar alâka hissettiğinizi görüyorum. Mektubunuzun baş tarafları doğru, lâkin bu son fıkra maalesef yanlış. Erkek; "Anamın yorduğu düşman başıma, karımın yorduğu kendi başıma" dermiş. Bilirsiniz ya! Bir akşam eve geç gitseniz ananız "acaba bir kazaya mı uğradı?" diye merak eder, karınız - varsa - "acaba bir kadınla mı kaldı?" diye tasalanır. Sizin yorduğunuzun da başıma gelmesini isterdim amma, neyleyim ki; böyle bir şey olmadı. Sanırım sizinle alay etmişler azizim..

Lâkin ben de size bir sual sorayım: Sizin başka işiniz yok mu Allah aşkına?.

Okuyucularımızdan (Me.) H. a

Anglo Sakson matbuatile beni ara sıra alâkadar etmenize teşekkür ederim. Lûtfunuza devam buyurunuz efendim.

FELEK

Polonez köyünde Bir abide

Adam Mickievicz için bir abide dikildi

Leh şairi Adam Mickievicz namına Polonez köyünde yapılan âbidenin küşat resmi geçen pazar günü yapılmıştır.

Merasime, âbidenin yapılmasında mesaisi görülen Leh ceneral konsolosu M. Vegnerovicz riyaset etmiştir. Evvelâ bir âyini ruhani yapılmış ve müteakıben M. Vegnerovicz bir nutuk söylemiştir. Bu nutku Polonez köylülerin en yaşlısı olan M. Kepkanın nutku takip etmiştir. Merasimde şehrimizdeki Leh kolonisinden bir çokları hazır bulunmuştur.

Abide 3,5 metre yüksekliğinde bir kayadan ibarettir. Bunun üzerine bir plâk konulmuştur. Abide heykeltraş Bilinski tarafından yapılmış ve köy halkı da kendisine yardım etmiştir.

Küşat resminden sonra bütün köy halkı cümhuriyet ve istiklâl marşlarını bir birden terennüm etmişlerdir.

Ekonomi

Yükselişe hiç Sebep yok

Benzin fiatları senelerdenberi gayritabiî imiş

Ticaret odasının benzin fiyatlarındaki son yükseliş hakkında yapmakta olduğu tetkikat şayanı dikkat safhalar arzetmektedir. Ticaret odası benzin fiyatlarındaki son yükselişten evvel fiyatlarda bir gayri tabiilik gördüğü için benzin fiyatlarını kumpanyalara hissettirmeden ve kimseye duyurmadan tetkik etmiştir. Odanın bu tetkikatı etrafında dün aldığımız malûmata nazaran, oda benzin fiyatlarının senelerden beri ve her zaman için şehrimizde beynelmilel piyasaya naazran gayri tabiî olduğu tesbit etmiştir. Fiyatlardaki son zam bu gayri tabiiliğin biraz daha anormal olusundan başka bir şey değildir. Yalnız bu neden böyledir ve nasıl böylece devam edip gitmektedir, bunu ne ticaret odası, ne ticaret müdürlüğü, ne de başka bir kimse izah edememektedir.

Yeminli muhasip eksperler birliği

Türkiye yeminli muhasip eksperler birliğini kurmak için teşkil edilen tetkik heyeti son toplantısını yapmıştır. Bu içtimada şimdiye kadar yapılan tetkikat gözden geçirilmiş ve bu birliğin bu şekilde tesisine imkân olmadığı kanaatinde toplanılmıştır. Komisyon, teşekkülü hükûmetçe çok arzu edilen bu birliğin etibba odası, baro gibi bir kanunu mahsusla tesisini muvafık görmüş ve bunu İktısat vekâletine bildirmeğe karar vermiştir.

Sovyetlerin Yunanistandan mübayaatı

Aldığımız malûmata göre Sovyet Rusya Yunanistandan tütün üzüm, incir, zeytinyağı mübayaasına bugünlerde başlayacaktır. Bu mübayaatın 20 milyon drahmilik olacağı anlaşılmaktadır.

Ceviz kütüğü ihracatımız

Ceviz kütüğü ihracatı memleketimizde günden güne artmaktadır. Geçen hafta külliyetli mikdarda ceviz kütüğü ihraç edilmiştir. Ticaret müdürlüğü bu hususta İktısat vekâletine bir rapor vermiştir. Müdürlük bu ihracat fazlalığına nazarı dikkati celbederek bu halin en kısa bir zamanda bu nadide ağacın memleketimizde yok olmasına sebep olacağını öne sürerek ihracatın takyit edilmesini temenni etmektedir. Bulgaristan 932 senesi başlangıcında bu vaziyeti nazarı dikkate alarak ceviz kütüğü ihracatını menetmişti.

Amerikada ihracat ofisi

VAŞİNGTON, 12 (A.A.) — M. Roosevelt, Ziraat nazırı M. Peek'in reisliği altında bir "haricî ticaret ofisi" teşkil ettiğini bildirmiştir.

İngiliz ihracatı

LONDRA, 12 (A.A.) — Ticaret nezaretinin parlamento müsteşarı M. Burgin, Ashford'da söyldeiği bir nutukta demiştir ki:

Geçen ikinci teşrin içinde İngilteden yapılan mamul eşya ihracatı 34 milyon İngiliz lirası tutmuştur. Bu mikdarda 1932 ikinci teşrinine nazaran yüzde 14 nisbetinde bir fazlalık vardır.

Maarifte

Pr. M. Malche'ın mukavelesi

Profesör Malch'in mukavelesi mart sonunda bitecektir. Mukavelenin bir sene daha temdidi muhtemel görülmektedir. M. Malche, Üniversitenin muvakkat teşkilât devresi zarfında esas teşkilât projesini de hazır layacaktır.

Muallimler birliği idare heyeti

Muallimler Birliği yeni idare heyeti, dün toplanmış, riyasete Şekip, umumî kâtipliğe Maarif müdür muavini Hıfzırrahman, muhasipliğe Tahir ve hakemliğe Menemenli Etem Beyler seçilmişlerdir.

Birliğe bina kâfi geliyor

Muallimler birliği binasına bazı mahkemelerin yerleştirildiği yazılmıştı. Birliğe de, ayni binada büyük bir oda bırakılmıştır. Birlik, ayni binada mesaisine devam edecektir.

Riyaziyenin ilme hizmeti

Dün akşam saat 17 de Yüksek Mühendis mektebi konferans salonunda Mişigan Üniversitesi profesörlerinden M. Lüi Konpinski tarafından riyaziyenin ilme hizmetlerine dair bir konferans verilmiştir. Konferansta bir çok müderris, muallim ve talebe hazır bulunmuştur.

YURTTAŞ !

Millî istihsalin artması, yerli malı kullanmakla gerçekleşir.

Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyeti

Poliste

Güverteden Ambara..

Bir tayfa kazaen düştü ve öldü

Kabataş açıklarında demirli bulunan İngiliz bandıralı Piremani vapuru taifelerinden Tenirast ismindeki şahıs kazaen vapurun güvertesinden ambara düşmüş ve ölmüştür.

Bıçaklı adam

Galatada Ahmet isminde bir şahsın şüpheli olarak dolaştığı görülmüş, üzeri aranarak büyük bir bıçak bulunmuştur.

Randevu

Galatada eftali sokağında 11 numaralı Aleksandranın evini randevu yeri olarak kullandığı haber alınmış arama neticesinde iki kadın ve bir erkek bulunarak yakalanmıştır.

Hırsız çırak

Üsküdarda Selman Ağa mahallesinde Atlamataşında 38 numaralı dükkânda manav Halit polise müracaat ederek yanında çalışan çırak Ferit oğlu Mustafanın dükkândaki çekmecesinden 39 lirasını çaldığını iddia etmiştir. Mustafa yakalanmıştır.

Tahvil satışı Devam ediyor

İstanbul geçen defaki gibi birinciliği muhafaza ediyor

933 istikrazı B tahvillerinin A tertibi sahiplerine verilmesine bugün akşama kadar devam edilecektir. Yarın sabahtan itibaren B tertibi tahvillerini herkes arayabilecektir. Bugün ayni zamanda yarın banka gişelerinin çok kalabalık olacağı muhakkak görüldüğünden ayrıca tertibat alınmıştır. Aldığımız malûmata nazaran tahvil satışları için memleketin her tarafında büyük bir tehalük ve talep vardır. İstanbul tahvil satışında geçen defa olduğu gibi gene birinci mevkii muhafaza etmektedir. Bankaların henüz A tertibini almamış olanlara da kolaylık göstererek taksitle tahvil vermesi büyük bir memnuniyetel karşılanmıştır.

Roma büyük elçimiz geldi, Ankaraya gitti

Roma büyük elçimiz Vasıf Bey dün şehrimize gelmiş ve dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir. Vasıf Bey mezunen Ankaraya gitmektedir. Beş on gün sonra Romaya dönecektir.

Sovyet sefareti müsteşarı Moskovaya gidiyor

Moskovaya davet edilmiş olan Sovyet sefareti müsteşarı M. Astahoff dün refikasile birlikte Ankaradan şehrimize gelmiştir. M. Astahoff hükûmeti tarafından Moskovaya çağırıldığını, orada üç ay kadar kalması mühtemel olduğunu, bundan sonra hangi vazifeye tayin edileceği malûm olmadığını söylemiştir.

Ecnebi doktorlar

Üniversiteye getirilen ecnebi doktorların Türkiyede ne şekilde tababet ve şuabatı sınıflarını yapacaklarına dair kanuna bir madde ilâve edildiği yazılmıştı.

Bu mütehassıslar bazı kayıtlarla memleketimizde iceayi tababet hakkı verilmektedir. Kanun yakında tebliğ edilecektir.

Vilâyette

Fuhuş Talimatnamesi

Sıhhat ve Emniyet müdürlüklerine tebliğ edildi

Fuhuşla ve fuhuş yüzünden bulaşan zührevî hastalıklarla mücadele nizamnamesi Vilâyetten emniyet ve sıhhiye müdürlüklerine gönderilmiştir. Nizamnamenin tatbikatı için lâzım gelen komisyonlar bugünlerde teşkil edilecektir. Bir gazete, Galata cihetinin umumî evlere tahsis edileceğini yazmış ise de henüz tatbikata geçilmiş olmadığı cihetle bittabi böyle bir karar da verilmiş değildir.

Askerliklerini yapmayanlar

Askerliği tecil edilmiş ve memuriyete tayin kılınmış kaza kaymakamları, mektupçu, nahiye müdürü ve sair bir çok memur bulunmaktadır. Bu memurların günün birinde askerliğe davet edilerek memuriyetleri kanun mucibince uhdelerinde bulunduğundan yerleri münhal kalmakta ve kaymakamlık, nahiye müdürlüğü gibi mühim memuriyetlerin uzun müddet açık kalmasını mucip olmaktadır. Bu sebepten mektebi mülkiye ve hukuktan çıkan efendiler bizzarur memuriyete alınmamaktadır. Binaenaleyh vilâyetlerce de bu hususun nazarı dikkate almarak hizmeti maksure erbabından olan efendilerin askerliklerini ifa ve ikmal ettiklerine dair vesika göstermedikçe memuriyete alınmamaları tamim edilmiştir.

Genç doktorların İstedikleri

Etıbba Muhadenet Cemiyetinin ismi değişecek

Bir gazete bazı genç doktorların Etibba muhadenet cemiyetine müracaat ederek nizamnamenin tadilini isteyeceklerini ve bazı taleplerde bulunacaklarını yazmıştı. Bu hususta Etibba Muhadenet cemiyeti heyeti idaresinden doktor Niyazi İsmet Bey diyor ki:

— Etibba Muhadenet cemiyetine girmek mecburî değildir. Cemiyet hususîdir ve Etibba odası gibi resmî bir teşekkül değildir. Muhadenet cemiyetinin senevî aidat mikdarı üç liradır. Üç lirayı veremiyecek bir doktor da odaya hiç kaydolunmasın. Etibbanın sigorta işine gelince: Genç doktorlardan bir, orta yaştaki doktorlardan iki ve biraz daha yaşlı olanlardan da üç lira alınacaktır. Bir arkadaşın vefafında bu kadar küçük bir muaveneti esirgemiyecek hiç bir doktor tasavvur edemiyorum. Etibba Muhadenet cemiyeti tarafından Etibba odası hay siyet divanına tevdi edilmiş kimse yoktur. Etibba Muhadenet cemiyeti ile Etibba odasının isimleri biribirine benzediği için cemiyetimizin kongresinde ismini türkçeleştireceğiz.

İranın Belgrat sefiri

Berlinden şehrimize geldiğini yazdığımız İranın Bağdat sefirliğine nakledilen sabık Berlin sefiri İnayetullah Han, Bağdata müteveccihen şehrimizden hareket etmiştir.

Tahmil ve tahliye

Tahmil tahliye cemiyeti yeni sene idare heyeti intihabı bugün cemiyetin Galatadaki merkezinde yapılacaktır.

Viyana operet heyeti dün geldi

Fransız tiyatrosunda temsiller verecek olan Viyana operet heyeti dün akşam Romania vapurile Köstence den şehrimize gelmitşir. Bu akşamdan itibaren temsillerine başlayacaktır.

Trupun gelişi büyük bir alâka ile karşılanmıştır. Oynanacak operetlere iştirak edecek olan belli başlı artistler şunlardır:

Da Russka Viyanadaki Johann Straus tiyatrosunda Kalmann ve Lehar'ın bütün depratuvarlarının müb deası, operetin bülbülü, bestekâr özlediği bir muganniyedir. Maja Rajik ılık sesli, son derece güzel, cazip bir artisttir. "Tebessümler memleketinde" ve (Viktorya ve zabiti) ismindeki operetin mübdeasıdır. Kendisi de İstanbula bu iki opereti temsil için gelmiştir.

Lisl Franik neşe ve hayat kaynağı genç ve güzel sobrettir. Bilhassa tuvaletlerinin nazarı dikkati celbedecek şüphe yoktur.

Jerry Jarosaut Ander Vien tiyatrosunun dansöz sobretlerindendir. Sarışınlığı ile tipik Viyana kadınıdır.

Erkek artistlerden Franz Zvonik Viyana radyosunun maruf muganisi, beynelmilel şöhreti haiz tenorlardandır. Harry Stolberg sevimli genç bir komiktir. Lermer trupunun en komediyenlerindendir. Orkestra şefi Valter Taussig Viyananın genç musiki üstatlarının en tanınmış olanlarındandır. Komik Leo Strossberg evvelce şehrimize gelen bir trupla temsiller vermiş ve alkışlar toplamıştı.

Belediyede

Mahalle İşleri

Muhtarlık vazifesinin Belediyeye devri başlıyor

Mahalle muhtarlıklarının tarihe karışmasına ancak on sekiz gün kalmıştır. Bu husustaki kanunun 1 Kânunusaniden itibaren muhakkak surette tatbikına başlanacaktır. Dahiliye ve kâletince muhtarlıkların kaldırılmasından sonra halk işlerinin ne surette yapılacağına dair bir nizamname lâyihası da vücude getirilmiştir. İstanbul belediyesi, kendisine gönderilen bu lâyihayı tetkik ederek mutalealarını vekâlete bildirmiştir. Lâyihanın Şurayi devletten geçerek aybaşından evvel tebliği beklenmektedir. Maamafih lâyiha o zamana kadar gelmese de, kanunun aybaşından itibaren tatbikına başlanacaktır. İstanbul belediyesinin de musip gördüğü lâyiha hükümlerine göre, muhtarlıklar kaldırıldıktan sonra halkın işleri devlet ve belediyelerin muhtelif alâkadar teşekkül ve müesseseleri tarafından ifa edilecektir. Bu cümleden olarak tevellüdat ve vefiyata sıhhiye ve nüfus idareleri, alım ve satım işleri tapu daireleri, hüsnü hale, ikamet ve sair işler zabıta ve nahiye müdürlükleri tarafından takip ve ifa olunacaktır. Eski mebuslardan Hâşim Bey, muhtarlıklar kaldırıldıktan sonra mahallâta belediyece birer maaşlı memur ikamesi hakkında mufassal bir proje teklif etmiş ise de, belediye büyük masrafı mucip olacak böyle bir teşkilâta lüzum görmemektedir.

Belediyenin borçları

Belediye Türkiye Millî bankasına olan borcunu ödemeğe devam etmektedir. Belediyenin, Periye bankasına da yüz bin İngiliz lirası borcu vardır. Bu paranın sureti tediyesi için geçen sene Paristen biri gelmiş, belediye ile temas edip dönmüş idi. Bu zat ile itilâf hâsıl olamamıştır. Bankada kapanmış bulunduğu için belediye, bu paranın sureti tediyesi hakkında, karşısında görüşebileceği salâhiyettar bir muhatap bulamamakta ve mesele muallâk kalmaktadır.

Gazi köprüsü

Gazi Köprüsünün inşaatı 15 - 20 güne kadar ilân edilecektir. İnşaatın malî hususatı daimî encümende ve teknik kısımları da yüksek mühendis mektebinde tesbit ve ikmal edilmek üzeredir.

Hal inşaatı

Hal binası inşaatına ait faaliyet devam etmektedir. Hal önündeki rıhtım demirden vücude getirilecektir. İnşaata ilkbaharda başlanacak ve dört ayda ikmal edilecektir.

Yeni bütçe

Belediye daimî encümeni, dün de öğleden sonra toplanarak yeni bütçenin müzakeresine devam etmiştir. Bütçenin varidat faslının müzakeresini bitiren encümen, dün de masraf faslının nafia teşkilâtına ait kısmının müzakeresini ikmal etmiştir. Encümen, bu faslın heyeti umumiyesini de süratle gözden geçirdikten sonra açığın az çok kapatılabilmesi için lâzım gelen tedbirleri derpiş edecektir.

Halicin temizliği

Halicin bazı kısmları seyrüseferi işkâl edecek kadar dolmuştur. Müzmin bir mesele halini alan bu temizleme işinin bir an evvel başlanması mecburiyeti hissedilmektedir. Belediye bu hususta yeniden bazı teşebbüslerde bulunacaktır.

Cerrahpaşada

Cerrahpaşa hastahanesinde yeni bir cenaze yıkama yeri vücude getirilmesi takarrür etmiştir.

Karanlık sokaklar

Bazı belediye şubeleri, karanlık sokaklara bu sene elektrik lâmbası vazettirilmesi için belediye riyasetine müracaat etmişlerdir. Bütçenin darlığı münasebetile şimdilik bunun temini mümkün görülememektedir.

Yıktırılacak evler

Yeni yollar ve yapılar kanunu mer riyete girdikten sonra kanuna uygun olmayarak yapıldığı görülen kırka yakın binanın yetiştirilmesi lâzım geleceğine dair belediye zabıtası tarafından belediyeye raporlar verilmiştir. Bunlardan Kurtuluşta yapılan iki ahşap evin yıktırılmasına daimî encümence karar verilmiştir. Bu evlerin sahipleri, karara itiraz etmişlerdir. Fen heyetince bu itirazlar tetkik edilmektedir.

Çamlar kestirilmeyecek

Belediye Noel münasebetile çam ağaçlarının tahribine meydan verilmemesini alâkadarlara emretmiştir.

Yeni ölçü cetveli

Belediye, yeni ölçü kanununun tatbikı münasebetile halkı tenvir için kilo ve okka arasındaki farkları gösteren bir cetvel hazırlamaktadır. Cetvelde beş kuruştan 150 kuruşa kadar satılan malların bir kilodan 25 grama kadar kaç kuruşa verileceği gösterilmektedir. Bu cetveller, bakkallar, sebzeciler, kasap ve manav ve saire dükkânlarına gönderilecektir.

FIKRA

Acı bir mukayese

Geçen yazımda, bizde şimdiye kadar çalışma yerlerine hiç kıymet ve ehemmiyet verilmediğinden bahsetmiş, imparatorluk devrinin sadaretinin, hariciyesinin, dahiliyesinin bugünkü vilâyet konağı olan o köhne, bodur binaya sıkışmış olduğunu misal olarak göstermiştim.

O satırlar, beni gayriihtiyarî maziye çekti. Gözümün önüne ilk çocukluk günlerim geldi: İlk tahsilimi Bursada yapmıştım. O vakit orada, şimdiki gibi ferah, güzel binalar yoktu. Gittiğim iptidaî mektebi mustatil bir salondan ibaretti. Bir de nihayette beş ayak merdivenle iniler, bodrum bozması bir izbe dershane vardı. Başmuallim de, orta muallim de, üçüncü muallim de talebe de hep ayni salonda otururduk. Bu salonda arka arkaya sıralar vardı; fakat ders sırası hangi sınıfın ise, talebeler sıralarından yere inerler, ve hocafendinin karşısında diz çöküp halka olurlardı.

Ders bitince bahçeye çıkardık. Mektebin bahçesi, etrafı demir parmaklıklı duvarla tahdit edilmiş selvi ve çitlembik ağaçlarının loşlandırdığı geniş bir mezarlıktı. Talebeler mezarlar arasında ya biribirini kovalarlar, yahut ikişer üçer ölülerin mermer sandukları üstünde aşık ve zıpzıp oynarlardı.

Hayata gözlerini yeni açan bir çocuk için mezarlık ne hazin bir oyun yeridir!

Neslim, mağmum ve bedbin insanlardan mürekkepse, bundaki sebebi dört beş harbin omuzlarımıza yüklettiği musibetler kadar, bir az da bu sebebi, hayata gözelerimizi açar açmaz ilkmektebin bize oyun yeri diye gösterdiği mezarlığın masum ruhlarımızdaki o loş ve mağmum akis ve intibalarında aramak lâzımdır.

Nahif dizleri kuru tahtalar üstünde diz çökmekten ve avuçları hocanın merhametsizce indirdiği sopaları yemekten sızlıyan ve kendisine oyun yeri olarak mezarlık kapısı gösterilen o bahtsız nesille, bugün ferah, temiz binalarda, muntazam ve zengin vesaitle ilk tahsile başlıyan yeni nesli düşünüyor ve mukayese ediyorum da arada mevcut olan farktaki fecaat karşısında hakikaten ne kadar bahtsız bir neslin evlâdı olduğumu bir kere daha anlıyorum.

Salâhattin ENİS

Tapu kayıtlarının tasnifi

Tapu dairesinde kazalara ayrılacak olan bazı eski kayıtların tasnif edildiği yazılmıştı. Bunlardan Üsküdar kayıtları da Üsküdara nakledilmiştir. Kadıköy kazasına ait kayıtların tasnifi de nihayet bulmuştur. Kadıköyünde bir bina bulunduğu takdirde Kadıköy tapu memurluğuna nakledilecektir. Sarıyer tapu kayıtlarının da tasnifine başlanmıştır. Bu suretle bütün kazalara ait tapu kayıtları tasnif edilerek ait oldukları kazalara verilecektir.

Küçük haberler

* Etibba odası heyeti idaresi oda reisi Dr. Niyazi İsmet Beyin riyasetinde toplanmış, 29 kânunuevvelde yapılacak olan kongre hazırlıklarını görüşmüştür.

* Sıhhiye vekili Refik Bey evvelki gün Etibba odasını gezmiş ve binayı çok beğenmiştir.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetvelidir)

12 Kânunuevvel 1933

Akşam Fiatları

İstikrazı dahili	95.25	**Tahvilât**	
1933 İstikrazı	97,50	Elektrik	—.—
Şark D. yolları	2.45	Tramvay	—.—
Ünitürk	26.95	Tünel	—.—
„ II	26.—	Rıhtım	17,75
„ III	26.40	Anadolu I	45.00
Gümrükler	8	„ III	50.46
Bağdat	9,75	kuponsuz	
T. askeriye	9,75	Mümessil	52.35

ESHAM

İş Bankası Nama	9.75	Telefon	11.75
„ „ Hamiline	9,85	Bomonti	16,00
„ „ Müessis	106	Terkos	28
Tramvay	44.50	Çimento	11.90
Anadolu Hisse	27,60	İttihat dey.	17,70
Şir. Hayriye	15	Şark dey.	—.—
Reji	4.07 1-2	Balya	1.85
		Şark m. ecza	2,85

ÇEK FİATLARI

Paris	12.06	Prağ	15.88.50
Londra	692	Viyana	4.29
Nüyork	73,79,89	Madrit	5.765
Milano	8.98,75	Berlin	1,97.96
Brüksel	3.40	Belgrat	34.7475
Atina	82.7935	Zloti	4.2083
Cenevre	2.43.75	Peşte	3.575
Amsterdam	1,18,25	Bükreş	80.075
Sofya	65,0025	Moskova	10.94

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	166 1-2	1 Şille. Av.	24.50
1 İsterlin	692	1 Pezeta	16
1 Dolar	135	1 Mark	49
20 Liret	223	1 Zeloti	24.—
20 f. Belçika	117	20 Ley	0.23
20 Drahmi	24	20 Dinar	46.—
20 İ. İsviçre	818	1 Çernoviç	—.—
20 Leva	25.—	1 Altın	9,33
21 Kur. Çek.	118	1 Mecidiye	0.34

Sıhhî bahisler

Soğuklar ve grip

İlk sovuklarla beraber burun nezlesi, nefes boruları nezlesi başlar; bunlar kötü havaların geçer akçesidir. Lâkin grip, ille o?..

Andıkça tüyleri ürpertir, Avrupada 1918 grip salgını ortalığı kırdı geçirdi; tam bir milyon kişinin canına kıydı.

Grip kötü bir hastalık değildir. Akciğerlere el sunduğu zaman kıyaklaşır. İki, üç günlük bir hastalıktır. Kırıklık, başağrıları, bir burun ve boğaz nezleleri. Görünürde belli başlı alâmetleri bunlardan ibaret... Bir de ateş. Bunlar geçer, ardınca bir ten ve beyin yorgunluğu kalır, üç, çok çok on gün sonra bu yorgunluk ta geçer. Her vakit hastalık böyle dos doğru gitmez. Sapıtır, ateş düştükten sonra bile hasta genişliyeceği, ferah duyacağı yerde içi sıkılmıya başlar. Göğsünü dinlerseniz, duyduğunuz bir takım tabiî olmıyan seslerden akciğerin bir noktasına kan toplandığını anlarsınız. Bir kaç saat içinde kan baştan başa bir akciğeri kaplar. Ateş 39 - 40 dereceye fırlar. Hasta düşkün, bitkindir. Uyuklar, abuk sabuk söylenir. İşte o zaman hastaya ve salgının devresine göre sapsağlam olan öteki akciğere de kan hücum eder. Ve.. iki, üç gün içinde ölüm yakaya sarılır. Grip biter, bronkopünomani başlar. Grip salgınlarına korkunçluk veren işte budur.

Gripi yapan ne? Bu, bilinmiyor. Bu bilinmiyenin karşısında da, eski zamanlarda, Pastörden önce söylediğimizi söylüyoruz: Gripi yapan bir Virüstür, diyoruz. Bununla beraber gripe tutulanların akciğerlerinde türeyen, üreyen mikropları da biliyoruz. Bunlardan bir tanesi bir basildir; bunu 1892 yılında bir Alman bilgiçi, Fayfer buldu. Öbür ikisini de Pastör buldu. Pünomokok ve streptokok.. Bu mikroplar sağlam akciğerlerin kovuklarında her günlük konukturlar. Nasıl oluyor da bu türlü türlü mikroplar akciğerlerde rahat rahat otururlarken öldürücü bir hastalık yapıyorlar?

Grip virüsü nasıl şeyse, incecik nefes borularının içini büzüyor, Fayfer mikrobu o bozulan yerlerde çarçabuk üreyor, peyda olan irin tapaları incecik nefes boruları tıkıyor. Bozulmuş boruları saran akciğerlere de kan çöküyor. Öbür mikroplar, Pünomokak, yahut streptokokların üremeleri için bu kan oturmuş akciğerler pek uygun geliyor. O zaman zehirler, toksinler saçmağa başlıyorlar. Bu zehirler kana karışınca ateşi fırlatırlar, hastayı sayıklatırlar, uzviyette karşı koyacak, savaşacak hal bırakmazlar. Ölümden bir kaç saat önce bu mikroplar bütün uzuvlara yayılırlar.

Ne yapmalı? Nereye sığınmalı, gripe tutulmamak için?..

Hastaları yoklamak için yanlarına gitmemeli. Bu, hastaları yorar ve yanlarına gidenler için tehlikeli olur.

Sıcak yerden birden bire sovuğa çıkmamalı. Bazılarının yaptıkları gibi, antiseptik gargarların ve buğuların kullanılmasını tavsiye ederiz. Çünkü bunlar nazarî gayelerin zıddına olarak mikropların saldırmasından önce hücreleri bozarlar. Hastalıklardan korunmak için en iyi vasıta tabiî savaş ve saldırış ve karşı koyuş elemanlarını sağlam bulundurmaktır. Toprak kuvvetli olursa hastalık tohumları dikiş tutturamazlar.

Dr. Rusçuklu HAKKI

King Kong

İpek ve Elhamra sinemalarında yarından itibaren buradaki stüdyolarında türkçeye çevirdiği muazzam bir Amerikan filmi gösterilecektir. King Kong ismindeki bu film dün matbuat erkânına ve davetlilerine hususî olarak gösterilmişti. Film teknik itibarile sinemacılığın muvaffak olmuş harikalarından biri addedilebilir. 18 metre irtifaında yapılan King Kong ismindeki maymunun da insan elinden çıkmış bir mahlûk olması ayrıca hayrete değer.

Gerek ormanlarda, gerekse büyük bir şehrin yüksek binalarının kapısında son derece şayanı dikkat fevkalâdelikler yaratan bu sun'i maymunun harikası bugünkü sinemacılığın nelere kadir olduğunu vazihan gösteriyor. Film, dün Melek sinemasında matbuat erkânına gösterilen seansta hazırlanan hayret ve takdir hislerini toplamıştır.

Karı şikâyetleri

Beyoğlu postanesi

Beyoğlu postahanesi memurlarından 42 imza ile dün şu mektubu aldık. Aynen dercediyoruz :

Biz zirde vaziülimza Beyoğlu posta ve telgraf gişe memurları muhterem gazetenizin 5-12-933 tarihli nushasında memurlar soğukta nasıl çalışır. Başlıklı yazıyı hayretle okuduk.

Gerçi Galatasaray telgrafhane binası tadilen tamir edilmekte ve tamir işide biraz uzamış bulunmaktadır. Fakat bizler postane binasında her gün idare tarafından yaktırılan ve yaktırılmakta bulunan mangallarla soğuktan muhafaza edilmekteyiz. Bunu icap ettiren sebepte sobaların tamir ve tadil edilmekte olan binaya kurdurulmuş olmasıdır.

Bizler nammıza gazete idarehanelerine gerek tahriren ve gerekse şifahen müracaat için hiç bir kimseye vekâlet vermemiş olduğumuzdan hilâfı hakikat olan neşriyatın tashihini ve bu mektubumuzun gazetenizin ayni sutununda neşrini reca etmekteyiz. Hürmetlerimizin kabulünü reca ederiz efendim.

Harik Hayat Kaza ve Otomobil
Sigortalarınızı Galatada Ünyon Hanında Kâin
ÜNYON SİGORTASINA yaptırınız.
Türkiyede bilâfasıla icrayı muamele etmekte olan
ÜNYON
Kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız.
Telefon : Beyoğlu 4.4888 9008

HİKÂYE

Ahlâk kaidesi

— Fransızcadan —

Mösyö ve Madam Basseur bir apartımanın üçüncü katında oğulları Francois ve kızları Georgette ile beraber oturuyorlardı Servetleri yoktu, fakat kazançları kendilerini oldukça rahatgeçindirmeğe yetişiyordu.

M. Basseur belediyede memurdu. Daha yüksek, binaenaleyh maaşı daha dolgun başka bir vazife istemiyor değildi, fakat tanıdıkları çok az olduğu için, bu işe tavassut edebilecek kimseyi bulamıyor, bu yüzden hep yerinde sayıyordu. Oğlu komediyen olmak niyetinde idi. Fakat konsevatuvarda kendisini kabul etmedikleri için o da diksiyon ve tiyatro dersleri vermeğe başlamıştı. Böyle talebe olamadıkları halde muallim olanlar çoktur.

Georgette büyük bir modistra mağazasında çalışıyordu. Mağazayı tutanlarda meşhur Leocadie hemşirelerdi.

Bütün aileden bir çalışmayan Madam Basseur idi. Fakat o da bütün vaktini mutfakta yemek pişirmekle, çamaşır ve bulaşık yıkamakla, sökük dikmekle geçirdiğini söyler, yani kendisinin de çalıştığını iddia ederdi. Maamafih komşularının hürmet ettiği bir kadındı, çünkü hengi birinin bir işi düşse yapmağa çalışırdı:

— Zengin değiliz, derdi, fakat namusumuzla yaşıyoruz. Çocuklarımıza iyi terbiye verdik. Bununla iftihar ederiz. Vakitleri gelince onlar da güzel güzel evlenirler. Mes'ut olurlar, bizi de mes'ut ederler..

Fakat bir akşam Francois yüzü karmakarışık ve telâşlı bir halde eve geldi. Merak içinde kalan anasına ve babasına anlattı:

— Georgette evvelki akşam Leoadie'lerin verdikleri baloya gittiğini söylemişti değil mi? Yalan! Ne baloya gitmiş, ne bir şey.. Bugün öğleden sonra mağaza da çalışan arkadaşlarından birine rast geldim. Leocadie hemşireler bir defa balo vermemişler ki..

M. Basseur'ün kaşları çatıldı:

— Yalan söylesin, olur şey değil..

Mesele mühimdi. Çünkü Georgette yirmi iki yaşında vardı. Güzeldi, şendi, çok iyi giyinmesini bilirdi. Aile toplantılarında bütün takdirler ve beğenişler onun üzerinde toplanırdı. Fakat bütün bunlara rağmen hiç bir zaman, hiç bir kimse onun bir hafiflik yapması ihtimalinden şüphe etmemişti.

Akşam Georgette her zamanki gibi şen, şatır eve döndüğü zaman babası, anası, kardeşi, mânâlı bir tavır almışlardı. Kimse bir şey söylemiyor, önlerine bakıyorlardı. Kızcağız şaşırdı:

— Ne var, ne oldu? Bir şey mi var? diye sordu.

O zaman babası havayı saran endişeyi anlatmak için kafasında bir şeyler hazırlamağa çalıştı. "Evvelki gece neredeydin?„ Diye düpedüz sormağa cesaret edememişti. Maamafih:

— Kızım, diye başladı, bilirsin ki seni biz ne ihtimamla terbiye ettik, yetiştirdik. Annen her zaman için sana bir asalet nümunesi oldu. Ailemizde bizim daima dikkat ettiğimiz bazı kaideler vardır. Ben sana lüzumsuz bir ahlâk dersi verecek değilim. Fakat... bazı zamanlar olur ki bir aile babasının şiddet göstermesi de vazifesi icabıdır. Yani demek istiyorum ki...

— Allah aşkına çabuk söyleyiniz. Ne oldu?

Georgette endişe içinde bekliyordu. Babası sordu:

— Evvelki gece baloya gideceğini söylemiştin ve gittin. Halbuki mağaza sahipleri böyle bir balo vermemişler.

— Ben mi baloya gideceğimi söyledim?

— Evet. O akşam serbest kalmak istiyordun. Ne yapmak için serbest kalmak istedin?

Genç kız hafiften titremeğe başladı. Yüzü sapsarı kesilen annesine baktı. Babası kıpkırmızı kesilmişti, kardeşi asabiasabi parmaklarile oynıyor, hemşiresinin hiç yüzüne bakmıyordu. O zaman Georgette her türlü münakaşanın faydasız olduğunu anladı. Madem ki haber almışlardı. Her şeyi açıkça söylemek daha muvafıktı. Dedi ki:

— Evet, yalan söyledim. Saklamıyorum.

— O halde evvelki gece nerdeydin?

— Sinemada..

— Hangi filmi görmeğe gittin?

— "Kızıl fırtına„yı..

Bu sefer kardeşi atıldı:

— Gene yalan söyliyorsun, dedi, evvelki akşam kızıl fırtına halka gösterilmiyordu. Sadece davetlilere mahsustu.

— İyi ya.. Ben de davetli idim.

— Kim davet etti seni?

— Mağazanın müşterilerinden birisi..

— Şimdi mesele anlaşılıyor. Tabiî bu müşteri ile sinemada beraberdiniz.

Odanın için bir istintak dairesine dönmüştü. Bir taraftan babası, bir taraftan kardeşi sıkı sualler soruyorlar ve kızın ağzından kopardıkları kesik cevaplarla hakikati anlamağa çalışıyorlardı. Georgette başını eğmiş, yavaş yavaş kalbini dolduran heyecana mağlûp olarak, her şeyi söylemeğe başlamıştı. Evet, bu müşteri ile sinemaya gitmişti. Temiz giyinmiş, sempatik bir gençti, çok güzel konuşuyordu. Akşam mağaza çıkışında kendisini beklemiş ve birlikte sinemaya gitmişlerdi:

Artık her ağızdan lanetler yağıyordu:

— Ne ayıp Sen utanmaz mısın? ailemizin namusunu nasıl unutursun? Seni bugünlere mi yetiştirdik? Ilh,ilh.

Baba oğul bu küfür ve hakaret müsabakasında biribirlerinden geri kalmıyorlardı. Nihayet annesi sordu:

— Kimdir bu herif? Bu terbiyesiz adam kimdir? Adı ne?

Genç kız çantasından bir kart vizit çıkarıp uzattı. Üçü birden kartın üzerine iğildiler. Babası sordu:

— Nazırın oğlu mu?

— Evet..

Diş gıcırtmalar devam etti:

— Nazırın oğlu diye bu adamlar her şeyi kendilerine ne cesaretle mubah görüyorlar, anlayamıyorum. Bir gün yakalarsam çenesini kırarım keratanın..

O akşam Basseur ailesinde hiç kimse yemek yemeden yattı Ertesi sabah babası kızını bir köşeye çağırdı:

— Georgette, dedi, akşam sana biraz çıkıştım, çünkü kardeşinin yanında öyle yapmak icap ediyordu. Fena bir iş yapmış değilsin kızım, kendini üzme.. Yalnız arkadaşını bir defa daha görürsen, söylede, babasının yanında teşebbüste bulunsun. Şimdi daire müdürlüğü münhaldir, beni oraya kaydırsın.

Beş dakika sonra babası çıkınca, bu sefer kardeşi Georgette'i bir köşeye çağırdı:

— Akşam sana biraz çıkıştım. Çünkü babamın yanında öyle yapmak lâzımgeliyordu. Bir fırsat çıkarsa beni arkadaşınla tanıştır. Belki babası bana bir iş bulur.

SEM

Talebe birliğinin senelik kongresi

Millî Türk Talebe Birliğinden:

Millî Türk Talebe Birliği senelik kongresi 15. 12. 933 cuma günü saat (13) te İstanbul Halkevinde aktedilecektir.

1 — 932 - 933 kongre azalarının teşrifleri,

2 — 933 - 934 kongre azası dinleyici olarak toplantıya iştirak edeceklerdir.

3 — Arzu edenler dinleyici sıfatile gelebilirler.

ÖLÜM

Kütahya meb'usu Rasim Bey öldü. Cenazesi bugün sabah saat dokuzda Taksim'de Sıraservilerde Alman hastanesinden merasimi mahsusa ile kaldırılarak Kabataşta vapurla Üsküdara ve oradan Erenköyüne nakledilerek Sahrayı ceditte aile makperesine defnedilecektir. (10965)

Yarın akşam SARAY [Eski Glorya] da
PAUL ABRAHAM'ın ilk ve meşhur opereti
ADALAR ÇİÇEĞİ
İVAN PETROVICH - ERNST VEREBES - MARTHA EGGERT
ve büyük tenor HANS FİDESSER
tarafından temsil edilmiş cazip musikili ve zengin mizansenli film
İlâveten: FOX JOURNAL (10969)

RADYO

Bugünkü Program

İSTANBUL :
17,30 Gramofon.
18 Fransızca ders (Ilerlemiş olanlara).
18,30 Tasarruf hakkında konferans.
18,45 Şehir Tiyatrosu artistleri tarafından temsil.
19,30 Bedayii Musiki Hey'eti.
21 Gramofon.
21,30 Anadolu Ajansı, Borsa haberi, Saat ayarı.

ANKARA, 1538 m.
12,30 - 13,30: Gramofon. 18: Orkestra. 18,45: Dans musikisi. 20: Ajans haberleri.

VARŞOVA, 1411 m.
16,45: Tagannili konser. 17,15: Çocuk programı. 17,45: Müsahabe. 18: Piyano konseri. 18,55 Müsahabe. 19,25: Plâk. — Muhtelif. 21,20: Konservetuvardan naklen orkestra ve org konseri. 23,25: Dans musikisi 24: Müsahabe. 24: Dans musiksi.

BUDAPEŞTE, 550 m.
17: Konferans. 18: Polgar idaresinden opera orkestrası. 20,20: Konferans. 20,50: Geza Navy tarafından poyano konseri. 21,35: Stüdyodan bir piyes. 22,20: Haberler. 22,40: Budapeşte musiki heyetinin konseri. 24,05: Sanatkâr triyo takımı tarafından konser. (Simplon kahvesinden.)

VİYANA, 518 m.
17,30: Gençlik neşriyatı. — Müsahabe. 18,25: Halen yaşıyan Avusturyalı bestekârların eserlerinden parçalar. 19,15: Yeni hastalıklar nelerden oluyor? 20,05: Askeri konser. 21,20: Hebbel'in şiirlerinden. 23,05: Son haberler. 23,20: Esperanto haberleri. 23,50: Palm hof kahvesinden tagannili dans musikisi.

MİLANO - TORİNO - FLORANSA - TRİYESTE :
18,10 Tagannili konser, müsahabe, 20,35 plâk müsahabe, plâk 21,45 Franz Leharın Zarevitsch opereti.

ROMA - NAPOLI - BARİ :
18,15 Radyo orkestrası, müsahabe, 21,45 Bizet'nin Carmen operası.

BELGRAT, 430 m.
17,30: Halk haberleri. 18: Müsahabe. 20: Müsahabe. 20,05: Radyo orkestrası. 21,05: Mr. Milan Timotic tarafından ve orkestra refakatile halk şarkıları. 21,35: Konferans. 22: Lyoun lyana'dan nakil. 23,05: Müsahabe. . — Plâk. Neşriyatı. 23,50: Sigan musikisi.

BÜKREŞ, 394 m.
13,05: Borsa. — Plâk. — Haberler. — Plâk. 18,05: Radyo orkestrası. 19,05: Haberler. 19,20 Radyo - Komzak orkestrası. 20,05: Üniversite radyosu. 20,25: Plâk. 20,50: Konferans.. 21,05: Marcel Gall tarafından keman konseri. 21,35: Konferans. 21,50: Zguriadesco tarafından taganni. 22,20: Dans musikisi. 22,50: Haberler 23: Radyo halk orkestrası (Romen musikisi.)

BRESLAU, 325 m.
17: İki yüz seneki Alman artislerinin eserleden. 18,55: Ev musikisi. 19,10: Zirai neşriyat. 19,25: Müsahabe. 19,45: Müsahabe. 20: Millî neşriyat. (Mozart'ın eserlerinden kenser.) 21: Haberler. 21,10: Memlekete geliş isimli skeç. 22,10: Avusturya halk musikisi. 23: Haberler. 23,30: Gece musikisi.

Konferans tehiri

Bugün Türk sinemasında saat 11,30 da Rus film rejisörü M. Yütkeviç tarafından verileceği ilân edilen konferansın tehir edildiği ilân olunur. (10976)

Konferans

Halkevi Reisliğinden:

1 inci kânunun 14 üncü perşembe günü saat 18 de Üniversite Doçentlerinden Aktes Nimet Beyefendi tarafından Halkevi Beyoğlu kısmında Almanyada talebe hayatı hakkında bir konferans verilecektir. Herkes gelebilir.

* * *

Balat Ahemlâ Cemiyeti Hayriyesinden:

Cemiyetimizin Türk kültür birliği tarafından 15-12-933 cuma günü saat 15 te merkez binasında tasarruf haftası münasebetile azalarımıza mahsus olmak üzere Millî İktısat ve Tasarruf ve Türk kültürü hakkında iki konferans verilecektir. Bütün azaların teşrifleri rica olunur.

Ahemlâ cemiyeti Türk kültür birliği

ŞIK Sinemada
Türkçe filimlerin en güzeli
SÖZ BİR ALLÂHBİR
Türkçe sözlü ve şarkılı operet
Bu film Beyoğlu cihetinde son defa olarak gösterildiğinden görmeyenler ve tekrar görmek isteyenler için son fırsat

LİLİAN HARVEY
Pek yakında
ARTİSTİK'te
Amerika'da vücuda getirilen
ÇILDIRTAN DUDAKLAR
İlk operetinde görünecektir.
(10972)

İSTANBUL BELEDİYESİ
ŞEHİR TİYATROSU
Bu akşam Saat 21 de
BEKÂRLAR
Yazan L. Fulda
Nakil edenler Nabi M. Kemal
4 Perde
Üniformalı zabitana tenzilât vardır.
9417

Yeni neşriyat

Holivut

Holivut'un 3 cü sene 49 cu sayısı zengin münderecat ve güzel resimler ile intişar etmiştir.

Bir gecenin sabahı

Meliha Avni Hanım, "Bir gecenin sabahı" isimli bir roman neşretmiştir. Güzel bir üslûp ve kuvvetli bir teknikle yazılan bu muvaffakıyetli eseri tavsiye ederiz.

DOKTOR
Rusçuklu Hakkı
Galatasarayda Kanzük eczahanesi karşısında Sahne sokağında 3 numaralı apartmanda 1 numara.
9003

Milliyet
Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Milliyet'in edebî romanı: 69

KIR ÇİÇEĞİ

BURHAN CAHİT

(İnkılâp Romanı)

geçirdiğim günün sıcak, sevinç dolu parçaları canlanıyordu.

İçimden gele gele, kızlığımın, saffetimin bütün bekâretile Allaha dua ettim. Beni bu temiz ve şerefli ailenin içine kattığı için gözlerim ıslana ıslana teşekkür ettim.

Yûce Erzurum dağlarının eteklerinde yetişen Kır Çiçeği başında esen bin bir fırtınaya rağmen boynu bükülmeden, kolu, kanadı kırılmadan ve çok şükür koklanıp soldurulmadan umduğu hayata, temiz, lekesiz, şerefli bir aile yuvasına kavuşacaktı.

Bütün gece gözüme uyku girmedi.

Bu münasebetin muhtelif safhaları hep gözümün önünde canlandı. Suat Beyin o çok nazik ve terbiyeli hareketlerinin mânâsını tahlil ettim. Her tarafında temiz bir aile havası teneffüs ettiğim evlerinin neşeli hayatını tekrar yaşadım. Sabaha karşı dalmışım. Annemin şefkatli gözlerini gördüm. Kasabadaki çağlıyanların sesini tekrar işittim.

Uyandığım zaman pencereden giren güneş yüzümü kızartmıştı. Sivasta mektepte iken alıştığım gibi ok gibi yataktan fırladım.

* * *

Ali Efendi çayını içiyordu.

Dünkü hâdiseleri bir hamlede anlattım.

O kadar sevindi ki dayanaamdı. Kalktı. Beni kucakladı, saçlarımdan öptü:

— Mes'ut olacaksın kızım, dedi. Kalbin o kadar temiz ki mes'ut olmak hakkındır.

Ve sonra zaten pek hürmet ettiği Suat Beyin ailesi hakkında bir çok tafsilât verdi.

Bu bahis üzerinde dalmış gidiyorduk.

Reşit Bey geldi.

İşler başlamıştı.

Ona derhal her şeyi anlatmayı doğru bulmadım. Daha cumaya kadar önümüzde beş altı gün vardı. Sonra daha bir iki gün evvel kol saati yüzünden aramızda hâdise geçmişti. Onun harareti sönmeden Suat Beyin ismini tekrar araya sokarsam o günkü iddialarında haklı olduğunu itiraf etmiş olacaktım.

Ve o yazıhaneye ait bazı talimat verdikten sonra çıktı.

O kadar gayret etmeme rağmen içimdeki sevincin taşmasına mani olamıyordum. Yazıları isteksiz bir alışkanlıkla yazıyordum. İşim bittikten sonra elime romanımı aldım. Fakat bir satırını bile anlamıyordum. Bir aralık (Narin) telefon etti. Ne yaptığımı, ne düşündüğümü sordu. Şakalaştık. Cumaya kadar her gün arıyacağını söyledi.

Ne tatlı, ne can kız yarabbî. Çok terbiyeli insanlar.. Benimle on beş dakika telefonla konuştuğu halde bir kere ağabeyisinden bahsetmedi.

Zaten Suat Beyin de en hoşuma giden tarafı sırnaşık olmayışı, hislerini ifade etmekten çekinişi olmuştu.

Reşit Bey geç vakit geldi. Yeni yazılacak müsveddeler verdi. Gelip gidenleri, telefonla arayanları sordu.

Cevap verdim.

Sonra yüzüme baktı, gülümsedi.

— Suat Bey aramadı mı?

—Hayır.

Sırası gelmişken meseleyi açmak istedim. Fakat onun Suat Beyi soruşundan sonra bu bahsi ortaya atmağa bilmem neden cesaret edemedim, bunu sakin ve müsait bir zamanda anlatmak daha iyi olacı.

* * *

Bugün pazartesi.. Cumaya üç gün kaldı.

Artık Reşit Beye her şeyi söylemek lâzım. (Narin) her gün telefon edip bana cumayı hatırlatıyor. Babasının cuma için bazı aile erkânını da davet ettiğini söyliyor.

Eğer bir kaç gün daha geçirip Reşit Beye birdenbire söylesem belki de canı sıkılacak. Cumadan sonra çalışmıyacağım. Belki yerime başkasını arayacak. Her halde bugün her şeyi anlatmak lâzım.

Sabahleyin çok meşguldü.

Akşam erken geldi, işler de azdı. En son imzalanacak kâğıdı götürdüğüm zaman bana o gün Mahir Beyi gördüğünü, beni sorduğunu söyledi.

— Galiba gene serbest kaldı, diye de şaka etti.

Sırası gelmişti.

O koltuğa gömülmüş, ağzında kalın sigara, gevezelik etmeğe hazırlanıyordu :

— Beyefendi, dedim. Müsaade ederseniz sizi biraz meşgul edeceğim.

Bol bol güldü:

— O, bu teşrifata ne lüzum var. Anlat bakalım. Gene bir hâdise mi var?

Ben güldüm:

— Evet, bir hâdise, fakat evvelkiler gibi tehlikeli değil. Şikâyet ederek değil, âdeta müjde vererek söyliyeceğim.

— Hayrola, aman çabuk söyle!

— Ben cuma günü nişanlanıyorum.

Koltuktan bir kedi gibi fırladı. Şaşkın şaşkın yüzüme bakıyordu:

— Ya.. Kiminle?

— Suat Beyle !

Yüzünde istihza ile karışık hakarete benzer bir dalga geçti.

— Nasıl, aldanmamışım değil mi, ve sen beni aldatmışsın değil mi?

Başımı salladım:

— Hayır. Tahmin ettiğiniz gibi değil. Suat Beyle aramızda ne şaka ne ciddî hiç bir hâdise geçmeden doğrudan doğruya ailesinin vasıtasile ve onların teklifi ile..

Dudaklarını büktü ve ehemmiyet vermiyormuş gibi tekrar koltuğa gömüldü:

— Orasını artık iddia et, dur. Vaziyet çocukça iddiaları gülünç edecek kadar sade.. Etrafımda dönen işlerin içyüzünü farketmedim, fakat kokusunu almadığımı da inkâr edemezsin.

Ellerimi masaya dayadım.

— Aldanıyorsunuz beyefendi, dedim. Bana inanmanızı rica ederim. Aaleyhimde geçen hâdiseleri nasıl samimiyetle anlattım, sizden bir şey saklamadımsa bunu da ayni ciddiyetle olduğu gibi anlatıyorum. Kendimi müdafaa edecek değilim. İsterseniz onlar da ahbablarınız dostlarınızdır. Tahkik edebilirsiniz. Zaten maksadım bunu haber verdikten sonra bana gösterdiğiniz çok temiz alâkaya, himayeye karşı teşekkürlerimi tekrar etmektir.

Reşit Beyin yüzünde garip ihtilâçlar gelip geçiyor, âdeta beni dinlemiyor zihnen başka şeyler düşünüyormuş gibi gözleri fırıl fırıl dönüyordu.

Sustuğumu neden sonra farketti:

— Ne zaman karar verildi bu işe?

— Geçen cuma?

— Nerede?

— Yeniköyde.

— Ondan evvel Suat Beyle nerelerde buluşuyordunuz.

— Hiç bir yerde!

(Bitmedi)

Afet Hf. nin konferansı

(Başı 1 inci sahifede)

Fakat cemiyetin çalışmasıyle yakından alâkalandıkça, anlıyordum ki, o, memleketin, zaruri yiyecek ve giyecek ihtiyaçlarından dolayı, harice muhtaç olmamak için sanayi kurulmasını, millî sermaynin biriktirilmesini ve arttırılmasını istiyordu. Yüksek cemiyetin düşündükleri, yalnız, bundan ibaret değildi, o Türkiye Cümhuriyetinin, Türk istiklâlinin tam kale haline gelmesini, büyük ve ağır sanayi memleketi olmasiyle, mümkün olacağını anlamış bulunuyordu.

İşte, cemiyet bu yüksek yurt ve millet duygularını millete telkine çalışıyor. Hakikaten buna ihtiyaç vardı. Çünkü yeni Türkiye devletinin ve millî rejimin kuruluşuna kadar bu yurt, cihanın serbestçe alış verişine açık bir pazar yeri idi.

Açık pazar

Fazla mal çıkarmak, hariçten fazla para getirmek işine gelen memleketler bu açık pazardan istedikleri gibi istifade ediyorlardı. Bu müstemlekeci memleketlerin bundan memnun olduklarına şaşılmaz. Fakat şaşılacak ve hayret edilecek cihet şudur ki, o zaman memleketin başında bulunan Osmanlı idareciler bu sistemin, daha doğrusu bu iktisadî tezebzübün devamına çok taraftar idiler. Çünkü bu adamlar müstemlekeci devletlerin, ianelerinden ve ikrazlarından, şahsî keyflerini ve zevklerini temin ediyorlardı, memlekette tchak kümlerni tatbik ve icra vasıtalarını, bu sistemde buluyorlardı. Buna mukabil memlekette, oturan ve oturmıyan ve bilhassa Türk dostu geçinen ecnebiler, bu sistem sayesinde, memleketin bütün servet kaynaklarını ellerine geçiriyorlar, milletin kol kudretine istihsal kuvvetine hakim oluyorlar, memlekette hemen hemen gümrüksüz stokları lüzumlu, lüzumsuz bir takım mensucat ve mamulât mukabili olarak, milletin bütün mamelekini kendi memleketlerine çekiyorlardı. Çıkardıkları, Türk ailelerinin asırlardan beri, yalnız bir servet diye değil, bir hatıra olarak saklıyabildikleri her şeye şamildi.

Osmanlı idaresinde..

Hanımlar, Efendiler,

Türk mlleti, Osmanlı devletinin idaresinde, dediğim gibi, dahilî ve haricî olmak üzre, iki türlü ezici ve yıpratıcı, amil elinde her gün biraz daha zebun ve fakir fakat, her gün biraz daha çalışmıya mecbur bir esir gib idi. Türk köylüsü, çifçisi, amelesi azamî say ve kuvvet sarfiyle asgarî hayatını kazanmıya mecbur ediliyordu. Bu hayat seviyesi ancak, ölümden kurtulmıya yardım edecek bir hayat seviyesinden başak bir şey değildi.

Bir milletin siyasî ve askerî istiklâlini kurtarmaya ve korumaya ne kadar mecbur olduğunu anlamak mühimdir. Bunun için kanuni Süleymanın, 1 inci Fransuva ile yaptığı muahededen, tâ Lozan muahedesine kadar geçen 400 yıl içinde Türkiyenin geçirdiği iktisadî safhaları göz önüne getirmek kâfidr.

Anadoluya 1919 a kadar ziraî bir memleket denirdi. Fakat onun, bugün buğday anbarları olan Ankarasına, Konyasına, Eskişehirine, Afyonuna yiyecek ekmeğin unu Romanyadan, Rusyadan ve Amerikadan gelirdi. Be yaz un diye de çok makbul sayılırdı.

Türkün en çok kullandığı elbise, çamaşır, yatak takımı, yorganın pamuğuna ve hırkasının astarına kadar, bu pamuk memleketi olan diğer başka memleketlerden gelirdi.

Bu çifci memleketi, sapanının demir ve çivisine varmıcıya kadar bütün ziraat aletlerini dışardan getirmeye mecbur bir vaziyette bırakılmıştı.

Türk ülkesi bol bol yün, emsalsiz tiftik ve ipek yetiştirdği halde, türk en basit bir abayı, baş örtüsünü almak için alnının terile kazandığı ve boğazından artırabildiği parasını harice verirdi.

Yüksek kabiliyet

Halbuki arkadaşlar, Türkün bu son esaslara tekaddüm eden tarihine bakılırsa, orada apaçık bir surette görülür ki, Türk her işte olduğu gibi iktisat aleminde de en yüksek kabiliyetle temayüz etmiş bir varlıktır. Avrupa sanayii fikir ve hayatını doğuran Türkler olduğu artık reddolunmaz, tarihî, ilmî bir hakikattır.

Türkiyede sanayiin dejenere olması ve sanayiden mahrumiyet, buhar ve makina devrinde başlar, buhar ve makinaya derhal intibak etmemenin cezası Cümhuriyet devrine kadar çekilmiş oldu.

Hanımlar, efendiler, medeniyetin yeni eserlerine hürmet ve intibak lâzımdır.

İktısadiyatın inkişafı için

Bir memlekette iktısadiyatın inkişaf edebilmesi için iktısadî terbiyenin mevcudiyeti lâzımdır. Bu terbiye modern olmalıdır. Bu terbiyede ilim gözüyle gören münevver unsurlar yetiştirmek esastır. Diyebilirim ki, yakın zamana kadar karşısında kaldığımız müşküllerin başlıca sebebi:

Teknik noksanı ve sermaye hareketsizliğiyle beraber iktısadî terbiyenin eksikliğidir. Bunlar bertaraf edilince, iktısadî hareketimiz derhal başladı.

Millî tasarruf ve iktısat cemiyetinin milletimizin iktısat terbiyesini yükseltmek hususundaki hizmetini büyük memnuniyetle kaydedebiliriz. Ben muallimlik ettiğim mekteplerde bu feyizli tesiri talebelerim üzerinde her gün görmekteyim.

Hanımlar, Efendiler,

Cemiyet kurulduğu zaman memleket, paramızın henüz istikrar bulmamış olması yüzünden çok ıstırap içinde idi, malûmdur ki, parada istikrar olmayınca iktısadî hayat daima anarşi içinde kalır, paranın istikrarı için Başvekil Paşa Hazretlerinin izah buyurdukları gibi bütçenin ciddî ola

zamanda ticaret ve tediyelerimiz de müvazeneli olmalıdır.

Ticaret müvazenesi

Fakat, millî iktısat hayatında çok kuvvetli ve kıymetli bir amil vardır ki, o da halkın devlet tedbirlerine karşı emniyeti olmasıdır. Demiştik ki, büt çe tevazünü esastır, bunu devlet yapar, fakat ticaret muvazenesini temin etmek münhasıran devletin elinde değildir, bu hususta devlete millî faaliyetlerin de yardımı lâzımdır.

Bunda millet vazifesini yapabilmek için fertlerin iktısadî terbiye ile mücehhez olması lâzımdır, bu terbiye icabıdır ki, fertler yerli mallara rağbet eder ve kalite itibariyle dun olsa bile mutlaka yerli malı kullanmak karar ve azminde bulunur. Hariç maldan müstağni kalmak için o malın aynını ve daha iyisini memlekette yapmaya çalışır.

Halkımızın umumiyetle seferber olarak üzerinde yürüdüğü bu iktısadî yol- Cümhuriyet hükûmetimizin isabetle çizdiği izdir. Bu yol üzerinde ne kadar muvaffak olduğumuzun ufak bir nişanesini söyliyebilirim çünkü bu hepimizin bildiğimiz veya kolaylıkla öğrenebileceğimiz bir şeydir.

Memlekette pamuk, yün, şeker, un sanayiini vücuda getirmek suretiyle, ticaret muvazenemiz temin edilmiştir. Tediye muvazenemiz için de kuvvetli tedbirler alındığını memnuniyetle öğreniyoruz.

Tasarruf üzerinde konuşurken, hatıra gelen bir noktaya işaret etmek isterim. Tasarruf denince, bundan sadece para biriktirmek manasını çıkaranlar da vardır. Meseleyi yalnız bu zaviyeden görenler ve söyliyenler, parasını küple toprağa gömenlerden farksız gibidir.

Çok istihsal

Tasarruftan maksat, her vakit kazandığından fazla sarfetmemek ve fakat, fazla sarfetmek için, mutlâka çok istihsal yoluna gitmektir, ve bir küçük mıktarda olsa da, toplanan sermayeler millî iktisadiyatın tekâmülüne hizmet etmeli dirler. Ferdin kendi menfaati de bundadır.

Ergani istikrazı

Millî tasarrufun mahıyetini anlamak için en yakın ve taze bir misali derhal söylemeliyim. Ergani dahilî istikraz tahvilleri... yurttaşlar, bu tahvilleri almakla tasarruf ettikleri paralarını, bir defa, kendileri için çok kârlı ve emin bir işe yattırmış oluyorlar. Fakat bundan daha değerli olan cihet büyük millî vazife yapmış bulunuyorlar. Bu sayede memleketin büyük bir servet kaynağı işlenecek, bundan bütün memleket, millet, devlet, iktisadi kalkınmada çok kuvvetlenecektir. Ve bunun neticesinde fertler de yine kazanacaklardır. Yurttaşların, tasarruf ettikleri paralar, küçük, büyük, sermaye halinde millî iktisadın ilerlemesine bu yolda yardım ederse ancak o zaman tasarruftan maksut olan gaye milletçe anlaşılmış sayılabilir.

Kooperatifleşme

Burada, tasarrufun en eyi vasıtalarından biri olan kooperatifleşmeyi de ehemmiyetle hatırlatmalıyım. İktisadî faaliyetlerin her birinde, tek tek çalışan yurttaşlarımız, teşebbüslerini bütün masraflarını yalnız başlarına yapmaya ve bir çok zorluğu yalnız başlarına ayrı ayrı önlemeye, ve yenmeye mecburdurlar. Halbuki kooperatifleşmede bu ayrı masraflar, işlerin birleştirilmesi itibariyle, elbette azalır, zorluklar daha kolay önlenir ve ezilir. Hattâ tek başına çalışıldığı zaman gayri mümkün olan verimli işler, bu sayede imkân içine alınır.

Koperatifçilik yabancıların uyandırdıkları ve istifade ettikleri müzir rekabetlere de şüphesiz set çeker. Kooperatifleşme ne kadar genişlerse, kooperatifin verimi o kadar çok ve milletin iktisadî kalkınması da o kadar kolay ve çabuk olur. Fakat daima hatırda tutmak lâzımdır ki, iktisat bakımından, milletin en büyük ve en kudretli kooperatifi, bütün gelirini, amme hizmetine veren ve bütün yurttaşların daimî ve hakiki aası olduğu ve bunun için milletin öz malı olan millet kooperatifi, devlettir. Millî iktisat faaliyetlerini, izahına çalıştığım gibi teşkilâtlandırmak ve şebekelendirmek, şüphesiz, milletin, bilgisinin yükselmesine ve yaşamasının düzelmesine en büyük amildir.

Kredi

Hanımlar, efendiler,

İstihsalin ,ticaretin, sermaye ve krediye ihtiyacı malûmdur. Memleketimizde küçük tasarruflar millî kredi hacmını arttırmaktadır. Bunun memnuniyetle görüyoruz. Diyebilirız ki, millî tasarruf fikri ve zihniyeti sarece bu sebeple bile, memleketin iktisadî inkişafına, esaslı bir hizmet ifa eylemektedir.

Hanımlar, efendiler,

Millî kültürümüzü yükseltmek azmindeyiz, bilirsiniz ki, kültür bir bütündür, iktisadiyat bu bütünün mühim ve geniş bir parçasıdır.

Büyük Şefin sözleri

Iktısadiyat dediğimiz zaman, onun türlü faaliyetleri gözümüzün önünde derhal sıralanır: Ziraatta, sanayide, ticarette, nafia işlerinde. Bu faaliyetlerin hedefi:

"Yurdumuzu dünyanın en mamur memleketleri seviyesine çıkarmak, milletimizi en geniş refah vasıta ve kaynaklarına sahip kılmaktır."

Bu sözler, bilirsiniz ki, büyük şefimizindir.

Gösterilen bu hedefe varmak için istatik bir iktısat değil, dinamik bir iktısat yapmak lâzımdır. Demek istiyorum ki, milletimiz istihsal, tasarruf kuvvetini istihlâk ve mübadele kabiliyetlerile birlikte arttırmalıdır ve bunları mütemadiyen inkişaf ettirmelidir. Bu takdirde biz Türkler hem kendimiz için ve hem dünya için daha çok faydalı oluruz.

Bir millet zaman zaman sıkıntılara, felâketlere uğrayabilir, bunların en acısı ve en tehlikelisi, istihsal ve mübadele yapamadığı zamanlardır.

Iktısat hayatında yepyeni şartlar istiyen ve yepyeni bir faaliyeti mecburî kılan yeni bir devreye girmiş bulunuyoruz. Bu devrede yükselmek ve

büyüklerimiz göstermektedir. Türkiyede yeni istihsal ufkunun sanayi olduğuna artık şüphemiz kalmamıştır.

Sanayi, muvaffakıyeti için istihlâk ve tasarrufa istinat edebilmelidir.

Kadının vazifesi

İstihlâk ve tasarrufta en büyük vazife kadına düşer. Çünkü istihlâkin çoğu aile hayatında olur.

Yemek, içmek, giymek, musiki dinlemek, tiyatro ve sinemaya gitmek bütün bunlara kadın müessir olur ve olmalıdır ve kadının arkadaşı erkek te aile kooperasyonunu tutmalıdır. Kadın, Türkiyede millî fabrikayı işletmeğe ve yaşatmaya azmetmezse, sanayi yürüyemez, iktısadî hayatın her şubesinde olduğu gibi sanayi hayatında göz önünde tutulacak esaslı âmiller istihlâkle beraber tasarruftur.

Türk kadını istihsalde, istihlâkte ve tasarrufta vazifesini yapmazsa en büyük mes'ul odur. Millî tarih karşısında, bundan dolayı mes'ul tutulan Türk kadınları vardır. Osmanlı devlinde imparatorluk inhitata sürüklenirken kadınların tasarrufta dikkatsizliği yüzünden Türk ailelerinin en elim vaziyetlere düştüklerini öğrenmek için tarih bile okumaya lüzum yoktur. Henüz yaşayan ve söylenen canlı şahitler vardır.

Tarihte, bilirsiniz, bir esnaf cemiyeti devri vardır, bu devirde ziraatin en büyük istihsal yükü memleketimizde kadınların üzerinde idi.

Köy ailesinde giyecek ve giyecek şeylerin mühim kısmını kadınlar yapardı ve ev tezgâhları devrinde de halıcılıkta, dokumacılıkta ve ziraî maddeleri satabilecek hale getirmekte en büyük vazifeyi kadınlar yapmıştır.

Türk milleti bütün bu devirlerde iktısat sahasında verim olan, müreffeh yaşayan bir vaziyette olduğu halde Avrupada inkişaf eden sanayi tarzını zamanında almamış olması yüzünden felâketlerin en büyüğüne uğradı.

Cümhuriyetin hizmeti

Cümhuriyetimizin milletimize olan en büyük hizmeti de Türiyeyi en aşağı 150 yıl geri bırakan ve asırlarca biriktirilmiş bütün millî servetimizi, tamamile tüketen bu gecikmeyi derhal telâfiye kalkışmış olmasıdır.

Sanayi rejimi

Arkadaşlar,

Cihanın, bugünkü iktisat ve terakki şartları içinde, artık ev sanayii rejimine dönmiye imkân yoktur. Binaenaleyh girıştiğimiz bu sanayi devrinde kadının vazifesi eski devirlerden daha çok ve daha mühimdir.

Bu gün, fabrikada amele, ustabaşı, kimyager kadınlar görüyoruz. Türk Cümhuriyetinin millî hayatında kadın aslâ bir tüfeylî, bir süsvarlık değildir. Yükseltmeye savaştığımız millî kültür içinde kadının çalışma payi erkekten az değildir. Bilâkis bazı noktalardan fazladır bile.

"Hem işten hem de dişten"

Hanımlar, efendiler,

Eskiden — mal işten değil dişten artar — derlerdi. Bizim anladığımız tasarruf ve sermaye hem işten hem de dişten artar, evvelâ işimizi arttırmak mecburiyetindeyiz. Sonra biraz dişimizden yani, masrafımızdan kısmak mecburiyetindeyiz. İş bütün milletin faaliyetlerinin temelidir. İş dediğim zeman bütün millet ferltreinin millî iktisadiyatta, elele vererek çalışmasını kastediyorum. Fakat diş doğrudan doğruya ferdin bilhassa ailenin meşgul olması lâzım gelen iktisadî meseledir. Hiç bir vakıt ailemizi ve çocuklarımızı iyi geyinmekten, iyi yaşamaktan menetmeyi düşünecek değiliz. Bilhassa Türk ferdi ve Türk ailesi için medeniyetin bugün sıhhat rahat ve güzellik itibarile, bulabildiği, her vasıtayi cami mesken, ve hayat şartlarında yaşamayı tatmin etmek, büyük millî ülkülerimizdendir.

Bu demek değildir ki, biz Türk ferdi ve Türk ailesi, dünyanın binbir modelenini mankenliğini yapacağız.. .

Hanımlar, Efendiler,

Bilirsiniz, İngilterede bilhassa pamuklu ve yünlü sanayi vardır. Orada ipekli sanayi, Fransada olduğu kadar yükselmemiştir. İngiliz kadınları ipekli kumaşın yerini tutacak pamuklu ve yünlü kumaş geyiyorlar. Daha güzel, daha ucuz olsa dahi ecnebi malı almıyorlar ve bunda millî bir gurur duyuyorlar. Buna benzer misaller, diğer medenî memleketlerin kadınlarında da görülmektedir.

İktisat ve tasarruf cemiyetinin bu noktadan memleketimizde aldığı türlü tedbirler, ve kıymetli teşebbüsler şükrana lâyiktir.

Bu sayede, Türk kadınının, medenî ve şuurlu dünya hemşirelerinden aslâ geri kalmıyacağına şüphe edilmemelidir.

Büyük şefin on yıl evel söyledikleri

Hanımlar, efendiler,

Son söz olarak büyük şefin Afyonkarahisar, Dumlupınar meydan muharebesinin ilk yıl dönümü münasebetiyle, çal köyünden bundan on yıl evvel söylediği nutuktan bir kaç cümleyi hatırlatmama müsaadenizi rica ederim :

" Milletimiz burada tesit ettiğimiz büyük zaferden daha büyük bir zafer peşindedir. O zaferin idraki milletimizin iktisadî sahadaki muvafakiyetlerile mümkün olacaktır.)

Bilirsiniz ki, iktisaden zayif bir millet fakır ve sefaletten kurtulamaz. Kuvvetli bir medeniyete refah ve saadete kavuşamaz. İçtimaî ve siyasî felâketlerden yakasını kurtaramaz, memleketin idaresindeki muvaffakiyet te iktisadiyattaki müktesebat derecesile mütenasip olur.

Hiç bir medenî devlet yoktur ki, ordu ve donanmasından evvel, iktisadını düşünmüş olmasın. Memleket ve istiklâl müdafaası için vücudu lâzım olan büyük kuvvetler ve vasıtalar iktisadiyatın inbisat ve inkişafı ile mükemmel olabilir. "

İtizar

Mündericatımızın fazlalığı dolayısile Radyo sahifesini yarına tehir ettik. Okuyucularımızdan özür dileriz.

İsmet Pş. Hz. nin nutku

(Başı 1 inci sahifede)

buslar, vekâletler erkânı ve kalabalık bir halk bu toplantıda hazır bulunuyordu. Merasime kız lisesi talebesi tarafından söylenen İstiklâl marşile başlanmış ve bunu takiben Başvekil İsmet Paşa Hazretleri aşağıdaki nutku söylemişlerdir:

Muhterem hanımlar, efendiler ve beyefendiler,

Millî İktısat ve Yerli Mallar haftasını açarken bu içtimaları bidayette düşünmeye ve bir usul olarak tesis etmeye sebep olan mevzua doğrudan doğruya temas edeceğim. Biliyorsunuz ki, Millî Tasarruf ve İktısat hareketine millî paranın kıymeti üzerinde bütün memleketi telaşâ veren büyük bir hâdise üzerine temas etmiştik. Geçen bayramdan sonra bir sene zarfında millî paranın kuvvetle istikrarını ve umumiyetle manevî ve maddî kıymetini isbat etmekte göstermiş olduğumuz muvaffakıyeti sözlerime başlamak için güzel bir vesile addedeceğim

Millî paramız

Her şeyden evvel arkadaşlar, fennî olarak millî paramızın kıymetindeki sağlamlığı gösteren âmilleri ayrı ayrı mütalea etmek isterim. Millî paranın kıymetini muhafaza etmek için başlıca âmil olan millî mübadele bu sene geçen seneden daha namüsait değil, daha müsaittir. Yani haricî ticaretimizde ve beynelmilel mübadelede bu sene geçen sene gibi hattâ diyebilirim ki geçen seneden bir az daha müsait vaziyetteyiz.

Bütçe müvazenesi

Arkadaşlar, millî paranın kıymeti üzerinde bütçe müvazenesi bilhassa nazarı dikkate alınacak âmillerden biridir.

Bütçe müvazenesini geçen sene bütçe variyatını ne tahmin etmişsek tamamile istihsal etmek suretile hakikî olarak temin ettik. Bu sene tahmin ettiğimiz varidatı tamamen istihsal edip emtiyeceğimizi bilmiyoruz. Hattâ belki de gelecek sene için bazı tedbirler almaya lüzum görülecektir. Ve gelecek sene bütçe müvazenesini temin etmek için büyük meclisin bazı tedbirler mütalea etmesi icap edecektir. Bu hususta henüz hiç bir karar vermemiş olmak ve teşhis koymamış bulunmakla beraber hakikati olduğu gibi millete söylemek için, maliye, varidat cetvellerini olduğu gibi neşretmeye başlamıştır.

Bütçe müvazenesinde, bu aym varidatı veya gelecek aym varidatı daha az ve daha çok olacaktır. Hususları riyazî katiyetle ölçülemez. Ve asıl mesele bu değildir. Mesele idaremin ve siyasetin bütçe müvazenesini hususî bir mesele addedip etmediğini ve eğer bir tedbir icap ederse, o tedbiri ittihaz etmek için mademki tahmine müstenittir, Biraz aşağı ve biraz yukarı gösterilmesini menetmek, iktidar dahilinde değildir. Amma, bir idare bütçe müvazenesinde eğer açık verirsem kendimi o açığın seyrine kaptırmıyacağım ve bu hususta bir teşhis koymuştur, yahut bütçe müvazenesi için icap eden tedbirlere aklımın erdiği tedbirlere, aklı erse de iktidarı vardır veya yoktur işte bu noktalardan münakaşa edilmeye lâyıktır.

Müşkülât yok

Arkadaşlar, bu kısa mulahazayı, münakaşayı yaptıktan sonra size söylerim, ki bütçe müvazenesini bu sene idare etmek için kendimizi iktiham olunmıyacak müşkülât karşısında görmiyorum. İcap ederse tedbir alacağız ve bu senenin gösterdiği zaruretlere göre gelecek sene bütçesini hakikî ve ciddî bir müvazeneye istinat ederek vücuda getirmek için icap eden her tedbiri katî kararla behemehal alacağız. (Alkışlar).

Millî paranın kıymetine müessir olan amillerden, bütçe müvazenesi meselesini böyle size huzurunuzda söylerken bütün millet karşısında olduğu gibi açık yürekle ve fakat kati kararla izah edebilmek ve bütün dünyaya karşı millî paranın kıymetini ne kadar sağlam bir zihniyete ve ne kadar kudretli bir israra bağlı olduğunu tebarüz ettirmek lâzımdır.

Altın stoku

Arkadaşlar, cümhuriyet merkez bankasının altın stoka bilânçolarını muntazaman takip edenler bilirler mütemadiyen artmaktadır. Teessüsünden beri geçen iki sene zarfında cümhuriyet merkez bankası ayrıca bir milyondan fazla altın idhar etmiştir. Bir milyon altın dediğim zaman bir milyon Türk lirasına muadil halis altını murat ediyorum. Bütün bu tecrübe senelerinde umumî bir millî iktısat, millî beynelmilel ticaret devam ettikte iken cümhuriyet merkez bankası altın stokunun artmakta devam etmesini millî iktısat denilen bünyenin sağlam olduğuna ve umumiyetle mübadele edilmekte devam ettiğine mukni ve maddî bir misaldir.

Arkadaşlar, bir çok memleketlerde bir çok vesilelerle altın biriktirildiği görülmektedir. Amma biriken altınla mütenasip ve hattâ daha fazla olarak borç biriktirmek suretile memlekette gerek hususî ticaret hayatından ve gerek devlet bütçesinden borç mukabili altın biriktirmek zihniyeti ile hareket edenler de vardır.

Ben size Cümhuriyet Merkez bankasının altın biriktirdiğini söylediğim zaman buna cesaretle ve memnuniyetle ilâve edebilirim ki, gerek memleketin hususî ticaret hayatında ve gerek umumî bütçede harice döviz borçları biriktirmiş ve sırtına ayrıca bir borç yüklemek vaziyeti hemen hiç yok denecek kadar ehemmiyetsizdir - alkışlar - yani döviz borcu biriktirmiyerek cümhuriyet Merkez bankasının atın stokunun arttığını görüyoruz.

Emniyet

Arkadaşlar, millî paranın istikrarı için en mühim âmillerden birisi emniyet, inanlarda, cemiyette, siyasette, ruhî ve siyasî emniyettir. Bütün dünyanın gözü önünde sevinerek övünerek kutluladığımız cümhuriyetin onuncu yılında, cümhuriyetin kudretini bütün dünyaya teslim ettirecek sağlamlık kudret ve yüksek ve ileri bir zihniyet gösterdik. Demek istiyorum ki, dahilî emniyet ve istikrar itibarile Türkiye ile mükayese edilebilecek pek az bahtiyar memleket vardır, demeye hakkımız vardır.

İnkılâbın, cümhuriyetin kanunları ve esasları memleketin her köşesinde bütün kudretile işlemektedir. Yalnız bu kadar değil memleketin her köşesinde bütün vatandaşlar her türlü tezahüratı benimsenerek , mal edinerek ve sevilerek işlemektedir.

Türkiyenin siyasî emniyeti

(Bravo sesleri alkışlar) emniyet âmilinden bahsederken haricî emniyetten de övünerek iftiharla bahsetmeliyim: Türkiyenin siyasî emniyeti noktai nazarından beynelmilel vaziyeti pek çok memleketlere maalesef nasip olmıyan bir iyiliktedir. (Alkışlar) beynelmilel iyi ve emniyetli münasebet gibi bütün insaniyetin hayrine yardım edecek bir siyasetteyiz.

Bütün milletler için bunu temenni edecek surette iyi yürekli ve geniş yürekliyiz (alkışlar).

Amma, gayretlerimizin halis, samimî bir mükâfatı olarak kendimizden bahsederken diyebiliriz ki, bir çok milletlerden daha evvel komşularımızla ve dünya ile olan münasebetlerimizi iyi bir zeminde kurmuş ve sağlamlaştırmış bir vaziyetteyiz. Bir memleket ki dahilde ve hariçte yakın bir sarsıntıya maruz olmanın en az bir ihtimali karşısındadır orada her türlü inkişafta müessir olan paranın bu memleketin kudreti gibi sağlam bir temele istinat ettiği kabul olunmalıdır. (Alkışlar.)

Huzurunuzda kısaca mütalea ettiğim amiller zihniyetler ve kararlar bütün dünyanın en büyük paraları türlü türlü sarsıntılara maruz olduğu zamanlarda millî paramızın niçin sağlam, sarsılmaz bir halde en kuvvetli bir para olarak elimizde bulunduğunu izah eder.

Asılsz haberler

Arkadaşlar, şüphe yok ki millî paranın istinat ettiği bütün bu malî ve iktısadî tedbirlerle beraber onların başında esasen devletin siyasetinde ve hükûmetin icraatında esas olan bir karar, birinci derecede bir âmildir.

Bu karar millî paranın kıymetini her ne behasına olursa olsun ne şart ile olursa olsun behemehal muhafaza etmektir.

Dört sene evvel bu kararla başlıyarak hareket ettik. Bugün şüphesiz dört sene evvelkinden daha sağlam olarak millî para kıymetini muhafaza etmektedir. Türlü dedikodular, türlü sözler, fazla para çıkarabiliriz, kâğıt para çıkaracağız, paranın kıymetini azaltacağız gibi sözler, bunlar hep vahi sözler asılsız haberlerden ve dedikodulardan ibaretir. - alkışlar - Kıymetini muhafazada tamamile muvaffak olduğumuz ve esaslı bir tarzda bu kadar israr ve inatla tuttuğumuz millîi parayı boyalı ve yaldızlı mülâhazalara asla sarsıntıya maruz bırakmıyacağız.

Millî paranın kıymeti

Arkadaşlar Cümhuriyet hükûmetinin millî iktisat meselelerinde başlıca kudretlerinden birisi kendi karar ve mülâhazası haricinde millî parann kıymeti gibi nazik bir mevzu üzerinde tesadüfî, olmasına imkân bırakmamasıdır. İmkân bırakmyacak kadar kudretli ve uzağı görür bir halde olmasıdır. (Bravo seleri alkışlar).

Vaziyeti görüyoruz, icap eden her tedbiri milet meclisi hükûmetlerinin almağa iktidarları mutlak ve muhakkaktır. Bu kanaatle söylüyorum, bu kudret kuvvet, resanet âmillerini zikretmekten maksadım biz esas siyaset olarak bir şeye karar vermedikçe tesadüfî şeraitin millî paranın kıymeti üzerinde her hangi bir sarsıntı yapmasına imkân olmadığını söylemek içindir. Şeraite hâkimiz, bu kararı muhafaza etmekteyiz ve iki cümle ile demek istiyorum ki:

Millî para şimdiye kadar olduğu gibi kuvvetini muhafaza edecektir.

Kıymetini arttırmıyacağız ve kıymetini düşürmiyeceğiz. (Alkışlar.)

Beynelmilel konferanslarda

Bu sene zarfında büyük beynelmilel konferanslar oldu. Londra konferansı, bütün dünyanın ümitlerle bağlandığı bu büyük konferans bu sebepten dolayı değildi. Devletler, istikrar taraftarları, paralarını müstakar kılmak istemiyenler olarak ayrıldılar. O devletlerin kendi hususî şartlarına göre ittihaz ettikleri hareketlerin hangisinin doğru olduğunu münakaşa edecek değiliz. Biz kendi noktai nazarımızdan istikrarı muhafaza etmek kararını vermişiz ve bu karar üzerinde

yiz. Ve bunu takip edeceğiz, bunu muhafaza etmeye ve takip etmeye kudretimiz vardır. - alkışlar -

Cebinde Türk paraları olanlar

Arkadaşlar, görüyorsunuz ki, dünyanın en büyük paraları bütün bu sarsıntılar karşısında isteyerek veya istemiyerek bu sarsıntılara maruz kaldığı zamanlar Türk parası tasarruf edenler ve cebinde türk paraları taşıyanlar bahtiyar bir vaziyette devam ettiler.

Bu cümhuriyetin kudreti olduğu kadar, millî iktısadın bünyesindeki sağlamlığının da ifadesidir. İktısadî mevzua girildiği zaman bilhassa millî paradan bahsolunurken beynelmilel ticaret birinci derecede nazarı dikkati celbeder. Beynelmilel ticarette bizim siyasetimiz mümkün olduğu kadar geniş mikyasta mübadeleyi temin etmeye çalışmaktır. Amma mübadeleyi temin edemiyecek surette açık hesap ve müsrif bir vaziyeti devam ettirmemize imkân yoktur. Sene lerden beri bu siyaseti takip ediyoruz. Son zamanlarda klearing denilen aynile mübadele usulü ie karşıkı ticarî müvazeneyi temin etmeye çalıştık. Bu yolda bazı devletler münasebatımızdan fazla ümit alacak derecede neticeler kazandık. Bazılarile de münasebatımız daha dün olmakla beraber inkişaf ümidi verecek haller göstermektedir.

Herhalde ticarî münasebette bulunduğumuz memleketler bizimle halisane, şaraitin müsaade ettiği kadar müsavi mikdarda mübadeleyi temin ve inkişaf ettirmek arzusu ile mütehassis oldukça, biribirimizle kolay anlaşmaktayız. Ticarî münasebeti devam ettirmekte kolay olacak esas, ticaret münasebetlerinin esas olduğu kadar karşılıklı ve geniş mikyasta tutulmasıdır. Milletler arasındaki münasebatın iki taraflı olması için esas tut tuğumuz şey mümkün olduğu kadar alışverişin fazla olmasıdır.

Millî iktısat

Arkadaşlar, bu noktadan millî iktısat için esas, millî tasarruf ve iktısatta kanaatkârlık, masraf mütemadiyen ve mümkün olduğu kadar azaltacak bir surette değil bilâkis mümkün olduğu kadar çok kudretle, fakat müvazene dahilinde mübadele münasebetini temin edebilmek suretinde telâkki olunmalıdır. Ve bu noktai nazardan cümhuriyet hükümetinin iktısadî hayattaki siyasetini dinamik ve aktif olarak mütalea etmeli.

Bir defa, gerek millî para ve gerek iktısat bakımından kendimizi mü dafaa edemiyecek vaziyette bulunmaktan çıktıktan başka alacağımız bütün tedbirleri hergün, her türlü kudret ve istihsalâtımızı arttığı bir istikamette bulunmaktayız.

Bir terbiye

Arkadaşlar, millî iktısat ve tasarruf cemiyeti bu noktai nazardan en mühim ve en faydalı bir müessedir. Millî ve iktısadî tasarruf bir zihniyettir, bir terbiyedir, bir harekettir, bir siyasettir. Millî tasarruf dediğimiz zaman bunu, mümkün olduğu kadar az yiyerek, mümkün olduğu kadar para biriktirmek gibi dar bir manada kullanmak ve göstermek doğru değildir.

Millî tasarruf vatandaşın kuvvetinden, sihhatindtn, aklından, mevcudiyetinden tasarruf etmesidir. Yani her hangi bir kuvvetini sakınarak tamamen yerinde ve iyi bir tarzda kullanmak için arzulu olmasıdır. Tenbel olmak zihniyeti, terbiyesi millî tasarrufun aleyhindedir.

Çalışkan olmak lâzımdır. Çalıştığı mikyasta fayda alamamak millî tasadduf zihniyetinin aleyhindedir. Sarfedilen gayretler tam ve daha çok verimli olmalıdır. Millî tasarruf, biriktirilen paranın her hangi bir yerde hapsolunmasının temamen zıddıdır. Daha büyük bir iş için daha büyük vasıtalar, daha büyük kuvvetler lâzımdır.

En büyük iş asıl tesis olunacak bu terbiyedir ki cemiyetin yükselmesine ve ilerilemesine medar olur. Türk vatandaşı, Türk milleti ve Türk vatanı içinde, kendi mesuliyetini müdrik olacak surette yetişmedikçe, milletimizin lâyik olduğu ve behemahal istihsale mecbur olduğu yüksek hedefe varmanın kudret ve kuvvetini ve yüksek hedefinin azametini kendi şahsî menfaati ile beraber, fakat ondan üstün tutaark düşünecektir. - alkışlar -

Türk cemiyeti

Millî tasarruf kuvvetli bir Türk cemiyeti ve Türk vatanı içinde bir Türk ferdi olarak bütün dünyada göğüs kabartarak yaşamak hederi, işte çocuklarımıza vereceğimiz terbiyenin istikameti bu olacaktır. Millî tasarruf ve iktısat zihniyetini, bir milliterbiye,bir millî siyaset olmalıdır. Millî iktısat fikrini ilk vasıta, hepimizin ilk vazifesi ve herkesin anayabileceği ilk tatbik şekli olmak üzere, yerli mallarının istihlâki suretinde anlıyoruz. Millî iktısat fikri hakikatta millî kudretin çoğalması fikrini uyandırmıştır. Millî kudretin çoğalması işini, çalışmakta, bilgide ve her türlü istihsal yolarında en yeni vesaiti kulanmakta aarmalıyız.

Millî kudret

Arkadaşlar, memleket dahilinde daha çok istihsal etmek, zirai veya sınaî sahada şimdiye kadar yapılmamış olan bir çok istihsal mevzularını yeniden yapmak suretiyle millî kud -

(Devamı 6 ncı sahifede)

Ismet Pş. Hz. nin nutku

(Başı 5 inci sahifede)

ret artar. Dahilî kudret arttıkça memleketin dahilde istihlâki genişledikçe kadar hariçten satın almak kudreti de genişler. Görüyorsunuz ki biz millî tasarruf ve millî iktısat fikrini takip ederken vatandaşlarımızı daha zengin, daha müreffeh etmek istiyorsak bununla beynelmilel ticareti ve beynelmilel mübadeleyi en geniş vesaite temin etmeyi de istihdaf ediyoruz, demektir. Ancak kudreti, müreffeh ve zengin bir memleket, diğer memleektlerle olan ticarî münasebatında daha geniş mikyasta alış veriş yapabilir. Görüyorsunuz ki millî iktısatta tuttuğumuz dahiî siyasetin istikameti, beynelmilel mübadeleleri arttırmak için kuvvetli bir istikamettir.

Ziraatta ve sanayide

Arkadaşlar, istihsalâtı arttırmak için ziraatata ve sanayide hususî istikameter takip etmeğe mecburuz. Ziraatta başlıca takip ettiğimiz yol daha ziyade bilginin arttırılması, kredinin ve satışın teşkilâtlandırılmasıdır. Ziraî bilginin arttırılması ve kredi noktai nazarından kolaylık gösterilmesi ile şimdi istihsal ettiğimizden daha çok şey istihsal edebiliriz. Biz istihsal ettiklerimizin dğer memleketlerde olduğu bizi fazlasını sürmemek ve ya satmamak gibi bir ıstırar ve endişe karşısında değiliz. Hattâ ziraî mahsullerimizden, bunu söylemek için cesaretimiz vardır.

İstok mallarımız yoktur. Fiyatların düşkün olduğundan şikâyet edenler vardır. Fakat beynelmilel fiyatlar da umumiyetle düşkündürler, buna bir teşkilâtsızlık ve bilgisizlik de inzimam etmektedir. Fakat bunlar üzerinde ayrı ayrı tedbirler alarak çare bulmak vazifemizdir, ve tatbik ettiğimiz siyaset te budur. Amma dünya fiyatlarının düşkünlüğü, bizim istihsalimizi fazla görmemize sebep olmamalıdır. Biz sattığımızı az fiyatla satıyoruz ve elimize az para giriyor. Fakat daha fazla istihsal ederek daha çok kazanabiliriz. Bizim memleektimiz mahsullerinin mühim hususiyeti o mahsullerin çeşidi olması, cinslerinin iyiliği ve nefasetlerinin yüksekliğidir. Öyle mahsullerimiz vardır ki onların üzerinde âdeta inhisar sahibiyiz. Umumî surette kendilerinde nefaset aranan zirai maddeleri nefasetçe, mikdraca mükemmelleştirsek daha çok ve daha iyi fiyatla satabiliriz.

Ziraî noktai nazardan da memleketin âtisine olan itimadımızı endişe ile görmek değil, emniyetle görmek lâzımdır. Her şeyden evvel çalışmak lâzımdır. İstihsal işlerimizi eğer iyi teşkilâtlandırır, bunlara iyi bilgi tatbik edersek muhakkak satabileceğimize itimat edilmelidir. Sınaî sahada istikbalimiz daha parlaktır. Bir misal olmak üzere söyliyebilirim ki dokuma fabrikalarını iki üç senede kuracağımızı düşünüyoruz. Bu yıl geçen seneden daha iyi pamuk istihsal ettik. Mikdarı elli bin balya tahmin olunuyor- hakikî mikdarı bilmiyorum - düşündüğümüz büyük dokuma fabrikaları iki üç sene içinde kurulduğu vakıt, yalnız bunlar için elli beş bin balya pamuğa mühtaç olacağız.

Pamuklarımız

Görüyorsunuz ki arkadaşlar, Adana ve havalisindeki pamukçular daha kapısının önünde müşteri bulacaklardır, Şimdi çıkardıklarından daha iyi cinste ve daha çok çıkarmaya muktedir olacaklardır. Demir işinde de böyledir. Biz hesap ettik: Memleketimiz de bir sene zarfında istihlâk ettiğimiz demiri tesis edeceğimiz müesseseleriden temin edeceğiz.

Arkadaşlar, böyle dokuma gibi, demir gibi ağaç sellülos sanayii ve kömür sanayii gibi birkaç mevzu üzerinde yakın bir zamanda, dört beş sene zarfında tahakkuk ettirmeğe karar verdiğimiz işler, memleketin dahilî kudreti yani iktısadî kuvveti olacaktır. - alkışlar -

Bütün bu ahval içinde millî tasarruf ve millî iktısat fikrini esası olarak tutmalıyız. Millî tasarruf dediğimiz zaman, vatandaşların tasarruflarını memleket hizmetinde işleterek fayda bekemeyi, göz önünde bulundurmalıyız. Bu noktai nazardan yeniden teşebbüs ettiğimiz Ergani bakır madeninin dahilî istikrazını bütün memleketin dikkat ve itibarına arzetik.

Madenler

Arkadaşlar, bu son senede maden lerin işletilmesi için hususî tedbirler aldık. Bu terbirler sayesinde her türlü madenlerin topraktan çıkarılması ve harice sevkedilmesi artmıştır. Bu meyanda bir misline yakın artanlar Kömür gibi bazı kısımlar da ise daha bir kaç misline artması için hususî tedbirler ittihaz edeceğiz, Bütün bu madenler içinde iki üç cevherimiz vardır ki meydana çıkmış, keşfolunmuş bir hazne halindedir, Birisi kömür, diğeri bakırdır. Kömür madeninden vasi mikyasta istifade etmek için kömür sanayii lâzımdır ve onun vesaiti lâzımdır.

Ereğli limanı kömür

Binaenaleyh hükûmet programı olarak başlıca tevessül ettiğimiz noktalar Ereğli limanını şimendifer ve elektrikle teçhiz etmektir. Diğer taraftan kolay ve ucuz olarak kömürümüzün dahilde istihlâkini ve yabancı memleketlere çıkarılmasını artırılmasını temin etmektir. Kömür için düşündüğümüz esas, memlekette kömür sarfiyatını medeniyetin terakkisile mebsuten mütenasip olarak inkişaf ettirmektir. Kömür sarfiyatı olmıyan memleketler medenî hayatta geri kalmış olanlardır. Kömür sarfiyatı olmıyan memleketler medenî hayatta geri kalmış olanlardır. Kömür yalnız aile havayicindenlardır. Kömür yalnız aile havayicinden maişet havayicinden sayılır bir madde degildir. Bir kudret vastısıdır. Kudret vasıtası demek her türlü inkişafı temin eden demektir. Bu bizim elimizde çoktur. Bununla beraber bizde güç naklolunuyor. Ve her türlü sebeple istihlâkinde imsak olunuyor .Binaenaley kömürü çok çıkarmayi harice sürülmesinden önce dahilde çok istihlâkini daha mühim görüyoruz. Kömürün çok çıkarılması ucuz taşınması memleketin her tarafında mahrukat olarak kudret vastası olarak, lâzımdır.

Bir defa memlekette bir le bir kömür istihlâki devrini yaratmaya muvaffak olursak cemiyet hayatının her şubesinde büsbütün başka bir inkişaf görürüz. Şimdi başladığım noktaya geliyorum. Bunun sinaî müesseseler olarak şimendifer yapmak ve liman yapmak lâzımdır. Bunu, kim yapacaktır, bunu bütçe yapacaktır ve vatandaşlar yapacaktır.

Bu o kadar verimli ve bu kadar faydalı bir istikamete her hangi bir vatandaşın kendisine bir gelir temin etmiyen on lirasının kâfi karşılığı ile faizi ile, menfaati ile, ikramiyesi ile böyle bir fabrika ya tahsis etmiş olması yalnız şahsî menfaati değil, o fabrikayi ve o fabrikanın bütün eserlerini ve o fabrikada açlışanların bütün nimet ve saadetverini temin etmesi bu cemiyetin mütebeer bir ferdi olarak heves edilecek bir hizmettir.

Ergani bakır madeni

Arkadaşlar, bizim meydandaki maden hizmetlerimizin ikincisi Ergani bakır madenidir. Bu büyük bir cevherdir. Kolaylıkla işlenecektir, ümit ediyoruz ki, iki sene sonra çıkardığımız zaman Ergani bakırı memleketin yalnız kendi sanayiinin ihtiyacı olarak değil haricin araya cağı bir maden olarak da memlekete çok mıktara döviz getirecektir. Bunun için esaslı tedbirlere tevessül ettik. Senelerdenberi Ergani şimendiferini yapmakla uğraşıyoruz. Bugün Ergani bakırının bizzat bulunduğu yere kadar yol inşaatı muhtelif kısımlarda ihale olunmuştur. Tabii bunların imalâtı sinaiyesini bitirmek, muharrik ve müteharrik malzemesini getirip koymak için daha bir çok paralar sarfolunacaktır. Daha bugünden işçilerimiz Ergani bakır madeninin etrafındadırlar. Bunu vatandaşlar, kendi malları olmak üzre yapmaktadırlar. Tasavvur ediniz ki Cümhuriyetin iktisadî hayatını korurken Ergani bakır madenini vücuda getirmek için dahil istikrazlar açabiliyoruz. Ve vatandaşlar da bunun ehemiyetini ve nietini bilerek buna canla başla iştirak etmeye alışıyorlar.

Arkadaşlar, bii eleketin hüret siyaseti olarak eheiyet verdiği mbilhassa devlet elinde bulunmasına göz koyduğumuz maden mevzularından bir köylü petrol mevzuudur. Biz petrolu şurada burada eserlerile tanıyoruz. Onu bir yerde geniş mikyasta bulmuş ve işletme başlamış değiliz. Ama bütün dünyanın kanaati şudur ki, bizim memleketimizde .. petrol menbaları vardır. Buna bir iki senedenberi yapmakta olduğumuz taharriyatla biz de kani olacak vaziyetteyiz.

Toprak altında

Gerek şarkî Anadoluda ve gerek garbî ve vasatî Anadoluda bir çok suretlerle cidd taharriyat yapmaktayız. Ümit ederim ki, ihtimal gelecek seneler zarfında toprak altında bulunan — katı vaitlere girmek istemiyorum — bu kıymetli madeni kesfereceğiz. Ümidimiz şudur ki, petrol mevzuunda memlekette bir çok membalar bulacak ve işleteceğiz.

Bütün inceden inceye söylememin sebebi dinamik istikametidir. Yalnız müdafa tertibatile iştigal etmek değil sanayile de, ziraatle de her türlü terki mevzularıla da iştigal edildiğini göstermek içindir. Her istikamette o kadar çok tedbirlere, fenn ve hakikî bir gayretle tevessül edilmiştir ki, bu tedbirler bizim beklediğimiz neticelerin dörtte birini verirse Türkiye on sene zarfında iktisaden emsalinden, bir çok memleketlerden daha çok ileri, daha çok kuvvetli bir mevcudiyet olarak kendisini herkese hissettirecektir. (Alkışlar).

Arkadaşlar, millî iktisat zihniyeti milletlerin hayatında büyük inkılâlar, büyük mazhariyetler yapan başlı başına bir devirdir. Senelerdenberi bu haftayı bilhassa millî iktisat ve tasarruf cemiyetinin kılauzluğuna ve güzel eserlerine borçluyuz. Senelerdenberi memleketimizin bu sahada gösterdiği anlayış atî için büyük bir teminattır.

Teşebbüslere alâka

Çocuklarımızdan büyüklerimize kadar millî iktısadın ehemmiyetini anlamakta ve millî iktısadı arttırmak için almacak teşebbüslere alâka göstermekte Türk milleti her sene bir derece daha dikkatli ve bir derece daha ileridedir.

Millî iktısadî teşebbüslerimizle takviye edeceğiz. Bu hepimizin zihninde bulunacaktır. Müsbet ve feyizli istikametlerden takip ederek bunlardan behemehal netice alacağız. Bütün memleketin müşterek ğayesi ve herkesin elinde bulunduracağı bütün vesaitle yardımı bu istikamette olmahdır. Türk milleti siyasî ve millî her sahada bir çok muzafferiyetlere nail oldu.

Türk milletinin nail olduğu zaferlerin her biri her hangi bir cemiyetin bütün mevcudiyetini doldurmaya kâfidir.

Kaandığımız zaferlerden her birisi o kadar mühim ve o kadar büyüktür. (Alkışlar).

Arkadaşlar, eyi bir kaanatle söyliyorum, ki, Cümhuriyet Türkiyesi Büyük Reisicümhurun kudretli iradesi ve idaresi altında yeni, parlak ve katî bir muvaffakiyetle iktisadî muzafferiyete doğru geniş ve emin adımlarla ilerilemektedir. (Bravo sesleri ve sürekli alkışlar).

Akşam radyoda büyük Millet Meclisi ve İktısat ve Tasarruf reisi Kâzım Paşa Hazretleri dördüncü tasarruf ve yerli malı haftası münasebetile bir nutuk irat etmişlerdir.

Museviler arasında Türk kültürü

ANKARA, 12 (A.A.) — Museviler arasında Türk kültürünü ve Türk dilini yaymak için Ankarada olduğu gibi ahiren Istanbulda da ayni maksatla ve fakat başka bir nam ve müstakil bir idare altında bir teşekkül vücuda getirilmşiti.

Bu teşekkülün şehrimize gelen mümessilleri Türk kültür birliği umumî merkezile temaslar yaparak diğer vilâyetler teşkilâtı gibi İstanbul teşkilâtının da Ankara merkezile teşriki mesai esaslarını konuşmuşlardır.

Tayyare piyangosu çekildi

Dünkü keşidede kazanan numaralar

10 bin lira kazanan

8656

4 bin lira kazanan

7603

3 bin lira kazanan

7918

2 bin lira kazananlar

2003 8090

500 lira kazananlar

116 751 1186 1934 2064 2380
2747 3312 3323 3771 3798 4076
4224 5792 6294 6821 7196 7198
7213 7288 7663 8228 8778 9051
9811 10344 11670 12076 12357 14744
15183 15183 15273 16024 16096 16490
17021 17089 19030 20121 20592 21158
21246 21796 22203 22887 23094 23453
23493 24282

150 lira kazananlar

1346 1405 2220 2408 3379 7226
8609 15062 15083 15361 17379 19607
2434 21204 23451 23681

100 lira kazananlar

10 150 507 689 1083 3618
4263 6213 6406 6412 6742 7897
9310 9592 10068 11063 11326 11884
12044 12462 15083 15361 17379 19607
20434 21204 23451

50 lira kazananlar

44 202 271 811 858 872
2048 2125 2477 2697 2953 3795
4133 4158 4288 4799 4981 5257
5692 5850 6063 6081 6723 7792
7895 8443 8463 8467 8575 8711
8750 8946 9071 9217 9239 9393
10183 10228 10270 10339 10441 10604
10862 11075 11306 11520 11855 11955
12840 13006 13388 13421 13808 14092
14151 14301 15576 15757 15855 16374
16380 16927 17017 17286 17603 17669
17947 18080 18373 18515 18780 18848
19190 19534 19810 19987 20232 20509
20628 20878 20902 21222 21820 22006
22109 22184 23909 23963 24185 24197

30 lira kazananlar

244 430 451 959 1112 1124
1142 1515 2136 2160 2648 3059
3182 3378 3837 4221 4416 4148
4523 4876 4883 4989 5088 5281
5339 6201 7020 7067 7421 7432
7523 7569 7618 7751 7900 7969
8001 8202 8206 8738 8740 8769
8838 9150 9167 9443 9474 9562
9629 9699 9879 9982 9991 10068
10222 10381 10631 11004 11041 11217
11272 11392 11615 11622 11733 11802
12064 12363 12478 12923 13100 13156
13389 13393 13971 14092 14218 14227
14288 14349 14357 14436 14464 14579
14790 14809 14815 14890 14984 15039
15365 15376 15534 15643 15729 16100
16165 16197 16439 16508 16678 16933
17037 17076 17087 17467 17514 17603
18106 18176 18585 18602 18785 19417
19772 19810 19824 19950 20020 20159
20235 20279 20284 20692 20798 20845
21061 21831 21892 21958 22052 22176
22287 22531 22948 23636 23704 23845
23953 23972 24108 24150 24156 24208
24326 24804 24940

(43) ve (47) numaralarla biten biletler 20 şer lira amorti kazandılar.

MEMLEKETTE

Vapurda teslim Pırnar kömürü

Kaş tüccarı doksan paraya verecekler

KAŞ, (Milliyet) — Son Posta gazetesinin 20 Teşrinisani 933 tarihli nüshasında (İster inan, ister inanma) sütununda hariçten getirilmek üzere kontenjan listesine bir buçuk milyon kilo mangal kömürü ilâve edildiğini ve bu kararın da Son Posta gazetesi tarafından hayretle karşılandığını okudum.

Bu yazı üzerine buradaki kömür cülükle alâkadar tüccarlardan yaptığım temasta en iyi seçme pırnar kömürünün kilosunu kendi vesaitlerile gemide teslim doksan paraya aldıkları halde müşteri bulmakta zorluk çektiklerini öğrendim.

Kazamızın her sahası mangal kömürüne elverişli odunlarile doludur. Bu sene sırf bu işle uğraşan on beş, yirmi tüccar işe başlamış ve bunların kullanmakta oldukları amele mikdarı da bini tecavüz etmiştir.

Halen iyi kömürün müşterisi Rados, İskenderiye, Beyrut, Meis, ve sair ecnebi memleketlerinde bulunmakta ve bu mahreçlere senevî mühim mikdarda mangal kömürü sevkedilmektedir.

Bundan başka bu seneki palamut mahsulü de eski senelerle mükayese edilirse çok fazladır. Son bir ay zarfında depo edilen palamut mikdarı da beş yüz bin kiloya yakındır.

Sevkedilecek mahreç bulunamaması yüzünden gerek kömür ve gerek palamut mahsulünün stok halinde tüccarların elinde bulunmakta olduğunu da gördüm.

Bu husus hakkında İktısat ve Tasarruf cemiyeti ile de temasta bulundum, onlar da bu işle alâkadar olarak lâzım gelen teşebbüsata geçtiklerini ve icap eden yerlerle temasta bulundukularını söylediler.

Aydında okuyanlar

AYDIN (Milliyet) — Aydın Halkevi okuma odasına teşrinsani ayi içinde 141 muallim, 160 memur, 450 talebe, ve 240 başka meslek eshabı ki ceman 991 yurttaş gelmiştir. Bunlardan 62 yurttaş roman, 46 edebî, 50 ilmî, 83 ansiklopedik, 91 sıhhî, 95 tarih, 94 muhtelif eserler ve 470 yurttaşta gazete ve mecmua okumuşlardır.

Aydın halkevi kütüphanesi yeniden getirilen ve teberru olunan kitaplarla her gün daha ziyade zenginleşmektedir. Mevcut kitap adedi 1457 cilt olmuştur.

Halkevi sıhhî müzesine 2 teşrin ayi içinde 72 kadın, ve 146 erkek olmak üzere 218 yurttaş ziyaret etmiştir.

Trende bir hadise

AYDIN (Milliyet) — Dün eğirdirden gelen ekspres katarında bir hadise olmuştur.

Katarda bulunan ve çalışmak üzere Aydına gelen Bozkırlı amelelerden Mehmet oğlu Hasan Hüseyin ve Bodrulu zade Mehmet biletlerini Köşk istasyonuna kadar almışlardır.

Ekspres katarları Nazilli ile Aydın arasındaki istasyonlardan durmadan geçtiklerinden Köşk istasyonunda durmamış ve makastan çıkarken Hasan Hüseyinle Mehmet kendilerini yere atmışlardır.

Iki yolcunun trenden atladıklarını gören tren memurları makiniste işaret vermişler, ve katar durdurulmuştur.

Bileğinden yaralanan Hasan Hüseyin le ayağından ve başından yaralanan Mehmet trene alınmışlar ve Aydına getirilerek müddeiumumiliğe teslim edilmişlerdir.

Cümhuriyet müddeiumumiliği tahkikata başlamıştır. Bu yüzden ekspres dün Aydına vaktinden bir saat geç gelmiştir.

Kaşta sıtma İle mücadele

Köy köy, ev ev dolaşarak şifa dağıtılıyor

KAŞ, (Milliyet) — Kazamızdaki sıtma mücadele teşkilâtı kış umumî muayenelerine teşrinisani iptidasında başlamıştır. Çalışma çok dikkatle ve bilgi ile devam etmektedir. Nufus mevcudunun yüzde yüz nisbetinde muayenesine gayret edildiği ve şimdiye kadar üyzde 98 nisbetine yakın muayeneler yapıldığı haber alınmıştır. Muayene edilemiyenler askere gidenlerle hapisaneye düşenler ve aher kazaya nakletmiş olanlardır.

Bu seneye gelinceye kadar yüzde 60 ve 70 nisbetini geçmeyen umumi muayenenin yükselmiş olması Mücadele şubesinin şuurla ideal bir şekilde çalıştığının alâmetlerindendir.

Cümhuriyet hükûmetinin kazamıza yaptığı Büyük iyiliklerden birisi de mücadele sahasında bulunmamızdır. Köy köy ve köyde de ev, ev gezerek şifa dağıtan bu teşkilât inkilâp idaremizin eserlerini, hizmetlerini, ülküsünü aşılamak suretile değerli hizmetlerde bulunmaktadır.

Öğrendiğime göre yedi sekiz aydır daha muntazam şekilde devam eden sıtma mücadele mesaisi bazı köylerde bilhassa Demre nahiyesi mıntıkasındaki köyler de hastalık nisbetinin yüzde 5 e kadar düşürmüştür. Teşkilâtın bataklıklar ve sıtma menbaları üzerinde de mühim tetkiklerde bulunduğu ve ilk baharda Sıhhat vekâletinin bir su Mühendisi göndererek bataklık kurutma işlerinede başlayağı öğrenilmiştir. Buna halk çok memnun ve müteşekkirdir.

Adıyaman

Susuzluktan ve mektepsizlikten müştekidir

ADIYAMAN (Milliyet) — Adıyaman kazası Malatya vilâyetine merbut 48 bin küsur nüfusa malik bir kasabadır.

Kaza merkezinin nüfusu on bin küsurdan ibarettir. Şark vilâyetlerinin en kalabalık bir kazası olan bu memleketteki halkın mesaileri taktire şayandır. Bilhassa buğday ve arpa istihsalâtı birinci derecede olup tütün, afyon, yağ, nohut, pekmez, pamuk, kazanın ihracatı meyanındadır. Kuvvei inbatiyesi müsait olan erazinin bir kısmı maalesef susuzluktan müteessirdir. Zuram başlıca arzusu ve daima düşüncesi suyun temininden ibarettir.

Susuzluğun çaresini bulmak için Malatyadan bir artezyen mütahassısı celp etmişlerse de yapılan keşifte havanın ademi müsadesi yüzünden bu ameliye şimdilik münasip bir zamana tahir edilmiştir. Bilhassa kazanın yakın mesafelerinde eraziyi iska edebilecek çok mühim Bulam ve Şepker suları mevcut olup mezkûr sulardan istifade edilmesi kazanın iktisadî ve ziraî ruhu mesebesinde olduğundan bunun teminine çalışmak ve neticenin alındığı ilk günden itibaren kaza menbaı varidatının yüzde yüz tezayüt edeceği pek tabiidir. Kazanın ikinci bir ihtiyacı mektep meselesidir.

Nufusu azim olan bu kaza merkezinde bir ilk mektepten başka mektebimiz yoktur.

Başta maarif memuru Kâzım B. olduğu halde heyeti talimiyenin mesaileri şayanı şükrandır. Çok münevver ve zeki olan kaza gençleri ilk mektebi ikmaldan sonra yüzde 99 nisbetindeki talebe orta mektebimiz olmamasından orta tahsillerini ikmal edememektedirler.

Ait oldukları vekâleti celilelerin yüksek görüşlerile bu mühim meselelerin hal edilecğei muhakkak olmakla beraber neticenin yakında intaç edileceğinde hiç şüphemiz yoktur.

Konya köylülerine üç milyon kilo buğday

KONYA, 12. A.A. — Köylülere üç milyon kilo buğday dağıtılması için vilâyete ve şehrimiz Ziraat Bankasına emir gelmiştir. Bu haber Konya çifcilerini fevkalâde sevindirmiştir. Çifciler Cümhuriyet hükûmetinin her vesile ile tecelli eden alâka ve yardımının bu yeni tezahüründen fevkalâde mütehassis olarak minnet ve şükran hislerini ifade etmektedirler.

Yangın tahkikatı İlerleyor

(Başı 1 inci sahifede)

dar nahiye merkezi binasına yerleştirilmesi için tetkikat yapılmışsa da bina, matlûba muvafık görülmemiştir. İcra dairelerinin Tophanedeki binaya nakli, perşembe günü ancak ikmal edilebilecektir. Faaliyete cumartesi günü başlanması muhtemeldir. Dün, ağır cezada ve diğer ceza mahkemelerinde dava görülmemiştir. Zimmetine para geçirmekten suçlu posta tevzi memuru Muhittin Bey, dün tahliyesi için ikinci ceza mahkemesine bir istida ile müracaat etmiştir.

İstida tetkik edilmektedir.

Yangında, birinci ceza mahkemesine ait yirmi kadar dosyanın kurtarılabildiği anlaşılmıştır. Ağır cezanın ekser dosyaları kurtarılmıştır. Tasnifi bitirilmek üzeredir. İkinci cezanın hemen bütün dosyaları maalesef yanmıştır.

Üçüncü ceza mahkemesinde duruşmalara bugün başlanacaktır.

Yangın tahkikatı

Yangın tahkikatına birinci istintak hâkimliğince devam edilmektedir. Dün, suçlulardan baş hademe Mehmetle odacı Ahmet, tekrar sorguya çekilmişlerdir. Şahit olarak celbedilen ihtisas mahkemesi odacılarından Aziz, ikinci sulh ceza mahkemesi mübaşiri Saim ve Adliye emanet dairesi odacısı Hüseyin efendilerle suçluların mücvacehesi yapılmıştır.

Bu gün de ihtisas mahkemesi odacılarından Yusuf, emanet dairesi odacılarından Mustaft, baro odacısı Ali efendilerin ifadelerine müracaat edilecektir.

Fincancılarda, Nasip Ali hanının bir odasında sandıkçılık eden Taverdi isminde bir şahıs, kasden yangın çıkarmak cürmile istintak hâkimliğince tevkif edilmiştir.

Taverdi Efendi, bin lira sigorta parasına tama ederek Nasip Ali hanında kendi oturduğu daireye gaz yağına bulanmış kudak sokmaktan suçludur. Han, kundakların tutuşmasile bir yangın tehlikesi geçirmiş ve ateş vaktinde yetişilerek söndürülmüştür.

Dün, bundan maada, Hüseyin oğlu Rifat isminde biri, Kumkapı ve Zeyrekte bazı hırsızlıklar yapmakla zan altına alınarak tevkif edilmiştir.

Parlak İbrahim ve Beyaz Nuri isminde iki sabıkalı Unkapanında tütüncü Ahmet Efendinin dükkânının kepenklerini kırarak içeri girmiş ve Ahmet Efendinin 450 liralık sigarasını çalıp götürürlerken yakayı ele vermişlerdir. Parlak İbrahim ve Beyaz Nuri tevkif edilmiştir.

Sulh hukuk mahkemeleri

İstanbul C. Müddeiumumiliğinden: Sultanahmet birinci, üçüncü, beşinci sulh hukuk mahkemelerinin 13-12-933 tarihinden itibaren Eminönü kaymakamlığı binasında tefrik edilen dairede vazife görmeğe başladığı tebliğ olunur.

Baro dosya tanzimi işine devam ediyor

Baro inzibat meclisi dün de baro reisi Halil Hilmi Beyin Galatada Ünyon hanındaki yazıhanesinde toplanmıştır. Adliye yangınında yanan dosyaların yeni tanzimi için lâzım gelen esasları tesbit etmek üzere dört müzahir heyet teşkil edilmiştir. Bu heyetlerden icra dosyalarının sureti teşkili hakkında tetkikatta bulunmuş olan heyet raporunu inzibat meclisine vermiştir. Bu rapor meclisin dünkü toplantısında müzakere edilmiştir.

Baro inzibat meclisi bu gün de toplanarak hukuk, ticaret ve ceza dosyalarının teşkili meselesini tetkik etmiş olan diğer müzahir heyetlerin raporlarını tetkik edecektir.

Baronun icra muamelâtının yeniden tanzimine dair hazırlayacağını yazrdığımız kanun lâyihası, müzahir heyetlerin raporlarını tamamen verdikten ve bu raporlar birleştirilerek, müttahit bir noktai nazar halinde ortaya konulduktan sonra kesbi katiyet edecektir. Bu lâyiha, muvafık görüldüğü takdirde kanuniyet kesbettirilmek üzere Adliye vekâletine takdim edilecektir.

Evvelce verilen bir rapor

Adliye yangını dolayısile eski Evkaf fen heyeti müdürü Kadri Beyin bir raporu meydana çıkmıştır. Kadri Bey, muhterik adliye binasının ahşap kısımlarının kâgir hale ifrağı için tetkikat yapmış ve bunun 40 bin altın liraya mal olabileceğini raporunda bildirmiştir. O zaman bu para yüzünden binada tadilât yapılmamıştır. Adliye binasında pek mühim mikdarda ahşap bulunduğu tesbit edilmiştir.

Yunan heyeti Bu akşam gidiyor

Biz de kömürlerimizin Yunanistanda daha müsait şeraitle satışını isteyeceğiz

Türkiye ile Yunanistan arasında aktedilecek yeni ticaret mukavelesi müzakeratına memur edilmiş olan Yunan heyeti bu akşamki trenle Ankaraya hareket edecektir. Ankarada müzakerata derhal başlanacak ve asgarî bir müddette her iki memleketin menfaatlerine uygun bir şekilde neticelendirilmesine çalışılacaktır.

Yunan ticaret heyeti azaları M. Haci Vasiliyu, M. Kristidise şehrimizde ticaretle iştiğal eden M. Fofasta dün iştirak ederek şehrimizdeki bazı ticaret erbabile temas etmişler ve bazı malûmat toplamışlardır. Mevsukan aldığımız malûmata nazaran, Yunan heyeti bir kısım Yunan emtaasının, ayni maddeleri yetiştiren memleketlerin eşyasına nazaran Türkiyeye ithalinde daha müsait şerait gösterilmesini istemektedir. Yunanlılar ancak bu şerait içinde bir kısım emtanın Türkiyede sürüm imkânı bulabileceği kanaatindedirler.

Ereğli kömürlerinin Yunanistanda diğer ecnebi memleketler kömürlerine nazaran daha müsait şeraitle satılmasının temini de hükûmetimizin başlıca istekleri meyanındadır.

Gümrüklere tamim

ANKARA, 12 (Telefonla) — Yunanlılarla aramızda mevcut muvakkat ticaret itilâfının iki ay müddetle temdidi hakkındaki karar gümrüklere tamim edilmiştir.

İstanbulda hafta Nasıl başladı?

(Başı 1 inci sahifede)

10 sene evvel, 250 milyon liraya bağlığ olan ithalât eşyası millî hükûmetin, millî sanayii korumaktaki yüksek vukuf ve bilgisi ayni zamanda muntazam takipleri neticesinde ağır, ağır müvazeneli bir şekile girmiş ve son zamanlarda bu dikkatli takibin meyvalar alınmağa başlanarak memlekete giren para çoğalmıştır.

İşte çoğalan bu para millî servete eklenen bir mikdardır ki buna (millî tasarruf) demek caizdir."

Nazmi Nuri Bey, tasarrufun ehemmiyetinden ve yerli malı siyasetinin oynadığı rolden bahsettikten sonra, sözlerine Ergani bakır istikrazına milletin iştirakteki tehalükünden bahsederek nihayet vermiştir.

Dün gece de radyoda Üniversite döçenlerinden Muhlis Etem Bey tarafından bir konferans verilmiştir. Muhlis Etem Bey konferansında biriktirmenin doğru olup olmadığı noktasını tetkik etmiş, dahilî istikrazı ve millî sermaye mevzuu üzerinde durmuş ve yerli malı almak suretile yapılacak tasarrufun ehemmiyetini izah etmiştir.

Bu akşam da radyoda Meliha Avni Hanım tarafından tasarrufa dair bir konferans verilecektir.

Üniversitede konferans

Tasarruf haftası münasebetile Üniversite konferans salonunda iktısat ordinaryüsü Fazıl Bey tarafından yarın yerli mallar hakkında bir konferans verilecektir.

Tasarruf levhaları

Tasarruf cemiyetinin tasarruf haftası münasebetile bastırdığı levhalar vilâyete ve bütün dairelere asılmıştır.

Mekteplerde tasarruf haftası

Dünden itibaren başlayan Tasarruf haftası münasebetile mekteplerde yerli malı kullanılması hakkında konferanslar verilmektedir. İlk, orta ve yüksek meketplerde talebeye yerli malı mevzuuna dair tahrir vazifeleri verilmiştir. Diğer taraftan bütün ilk mekteplere maarif idaresince bir tamim gönderilmiş, talebenin tasarruf haftası zarfında yerli yemiş yemeleri tavsiye edilmiştir.. Bu tamimde haftanın her günü yerli yemişlerden birine ayrılmıştır. Talebenin üzüm günü üzüm, fındık günü fındık, incir günü incir ilâh... yemeleri temenni edilmektedir.

Vilâyetlerde

KASTAMONU, 12 (A.A.) — Bugün millî iktısat ve tasarruf haftasının başlaması dolayısile sabahleyin mekteplerde merasim yapılmıştır. Bu günden itibaren bütün kahve ve gazinolarda müşteriye çay ve kahve yerine ıhlamur, elma, armut ve sair mahallî, millî mahsuller verilmeğe başlanmıştır. Mekteper, sokaklar, mağazalar ve bütün umumî yerler iktısat ve yerli malları umdeleriyle süslenmiştir. Bugün ticaret odasına kurulan yerli malları nümune sergisi vali Fuat Bey tarafından vilâyet ve fırka rüessesayle halk ve tüccarlardan mürekkep kalabalık bir kütle huzurunda açılmıştır.

KONYA, 12 (A.A.) — Tasarruf haftasının başlaması münasebetile Konya bayraklarla donatılmış ve süslenmiştir. Herkes evlerinde misafirlerine üzüm, incir, fındık, portakal gibi mahsullerimizi ikram etmekte ve çay, kahveyi kaldırmaktadır. Konyada tasarruf haftasına yüksek bir ehemmiyet verilmektedir.

Aydında yılbaşı balosu

AYDIN, (Milliyet) — Aydın Hilâliahmer cemiyeti de yılbaşı gecesinde bir balo verecektir. Balonun eyi olması için tertip hey'eti çalışıyor.

İSTANBUL VE TRAKYA ŞEKER FABRİKALARI
Türk Anonim Şirketinden:

Fabrika mızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilodan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır. Fiatlarımız eskisi gibidir. Yani İstanbul'da Sirkeci istasyonunda veya depolarımızda araba veya kayıkta teslim

Çuvalda Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75 Sandıkta Küp Şekerin Kilosu 39,50 Kuruştur.

Ancak en az beş vagon şekeri birden alanlara vagon başına beş lira indirilir. İstanbul haricindeki yerlerden yapılacak sipar işler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteriye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyarî olduğu gibi en az beş vagon sipariş ederek bedelinin temamını peşin ödeyenler vagon başına beş lira tenzilâttan istifade ederler.

Adres : İstanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40-30. Telgraf adresi : İstanbul, Şeker Telefon No. 24470. 9016

Bina vergileri itirazlarının tetkikine başlandı

Beyoğlu mıntakası varidat tahakkuk müdürlüğünden:

1 — Mıntakayı teşkil eden Beyoğlu, Beşiktaş, Sarıyer kazalarında musakakafatın tahriri dolayısile mükellefler tarafından vaki itirazatın müdüriyet merkezinde müteşekkil bir ve iki numaralı istinaf komisyonunca tetkikine başlanmıştır.

2 — Bir numaralı komisyonun içtima günü cumartesi, pazartesi, çarşamba ve iki numaralı komisyonun içtima günleri de pazar, salı ve perşembedir. İçtima mahalli Beyoğlu tahakkuk müdürlüğü binasıdır.

3 — Komisyonların her günkü mıhkarreratına ait liste koridora asılacaktır. Mükellefler kendilerine kanunen ayrıca yapılacak tebliğattan evvel binalarına takdir edilmiş olan iratlar hakkında istinaf komisyonunun vermiş olduğu kararları hiç bir kimsenin tavassut ve müdahalesine lüzum kalmadan öğrenebilirler.

Keyfiyet ilân olunur.

İstanbul Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Kuleli Askerî Lisesi talebeleri ihtiyacı için alınacak olan 600 çift Jimnastik ayak kabısına talip zuhur etmediğinden 16-12-933 cumartesi günü saat 14,30 da pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin belli saatinde Merkez Kumandanlığı Satın alma komisyonunda hazır bulunmaları. (663) (6840)

* * *

Kuleli Askerî lisesi ihtiyacı için sipor ve jimnastik malzemesi 16-12-933 cumartesi günü saat 15 te pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin belli saatinde Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (664) (6837)

* * *

Maltepe lisesi için alınacak 3000 metre nevresimlik bezin aleni münakasasındaki fiat pahalı görüldüğünden 19-12-933 salı günü saat 15 şe talik edilmiştir. Taliplerin belli saatinde teminatları ile Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (668) (6855)

* * *

Kuleli Askerî Lisesi talebeleri için pazarlıkla alınacak olan 70 takım dahili elbise on lira elli kuruşta talibi üstünde dir. Daha aşağı talibi varsa 16-12-933 cumartesi günü saat 15 te Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonuna müracaatları. (667) (6856)

* * *

Maltepe Askerî Lisesi Talebeleri ihtiyacı için 360 takım dahili elbise 24-12-933 pazar günü saat 15 te aleni münakasa ile satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve münakasasına gireceklerin belli saatinde Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (623) (6590) 9102

* * *

Gedikli Küçük Zabit Mektepleri ihtiyacı için 1890 adet el ve yüz havlusu ile 75 adet bakır hamam tası 28-12-933 perşembe günü saat 14 te aleni münakasa ile satın alınacaktır. Şartnamesini görecek lerin belli saatinde Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (646) (6721) 9240

* * *

Merkez Kumandanlığına merout kıt'at ve müessesat ihtiyacı için 30,000 kilo Zeytin yağı 31-12-933 pazar günü saat 14 te kapalı zarfla satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve münakasasına gireceklerin belli saatin de Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (634) (6634) 9237

* * *

Kuleli Askerî Lisesi talebeleri ihtiyacı için 1209 çift dahili ve 1209 çift harici fotin 30-12-933 Cumartesi günü saat 15 te kapalı zarfla satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve münakasasına iştirak edeceklerin teklif mektuplarını belli saatinden evvel Merkez Satınalma Komisyonuna vermeleri. (645) (6722) 9241

* * *

Harbiye mektebi hayvanatı için 21,000 kilo çavdar sapı aleni münakasada verilen fiat pahalı görüldüğünden 13-12-933 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 te pazarlıkla satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve pazarlığında bulunacakların muayyen gün ve saatinde komisyonda hazır bulunmaları. (660) (6836) 9306

Göz Hekimi
Dr. Süleyman Şükrü
Birinci sınıf mütehassısı
(Bâbıali) Ankara caddesi No. 60
9004

Dr. Hafız Cemal
Dahiliye mütehassısı
Cuma pazardan başka günlerde sabahleyin (9 - 11) Beyoğlu - Taksim - Altın bakkal No. 2 Telefon 42519. Öğleden sonra (2,30 - 6) İstanbul Divanyolu No. 118 Telefon 22398.
Perşembe günleri sabahleyin Beyoğlundaki kışlık ikametgâhta fukara meccanen. 9134

Dr. Nuri Fehmi
Göz Hekimi
Cağaloğlu Süreyya Bey apart. saat 2-6ya kadar. Telefon 23212
9005

Beyoğlu
Kırmızı Değirmen
Müdüriyeti: fiatlarında büyük tenzilât yapmıştır.
18 kişilik BÜYÜK SAZ HEYETİ

Bir şişe rakı	100	K.
Duble bira	30	„
Mezeler	25	„
Kahve, çay, gazoz	45	„

(10979)

Devredilecek ihtira beratı

" Gevşemesi gayri kabil cıvata somunları " hakkındaki ihtira için istihsal edilmiş olan 5 Şubat 1928 tarih ve 1399 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir veyahut icara verileceği teklif edilmekte olduğundan bu hususta fazla malûmat edinmek isteyen zevatın İstanbul'da Bahçekapı'da Taş Hanında 43-48 numa ralarda kâin vekili H. W. STOCK efendiye müracaat etmeleri ilân olunur.
(1763) 9294

Gedikpaşada Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Satın alınması mukarrer aşağıda cins ve mıktarları yazılı (2) kalem eşya ayrı ayrı kapalı zarf münakasaları isimleri hizalarında gösterilen tarih ve saatlerde yapılacağından istekli'erin şartname ve nümuneleri görmek üzere her gün ve münakasalara girmek için talip olacakları kaleme ait ilk temi nat makbuzu ve teklifnamelerile beraber mezkûr günün muayyen saatlerinde komisyonumuza müracaatları. (6576)

Cins ve mıktarı	Münakakasa tarihi	günü	Saati
(31200) çift yün çorap	18-12-933	Pazartesi	10
(20000) tire çorap	18-12-933	Pazartesi	15

9044

3 üncü KOLORDU İLÂNLARI

Selimiye fırınında biriken 1075 kilo ekmek kırıntısıyle tekne kazıntısına talip çıkmadığından pazarlıkla satılması 16-12-933 cumartesi günü saat 14 de bırakılmıştır. Taliplerin pazarlık için o gün ve vaktinde Fındıklıda Kolordu Satınalma Komisyonuna müracaatları. (528) (6850)

* * *

3 cü Muhabere Alayının pazarlıkla tamir ettirilecek su musluklariyle su borularına talip çıkmadığından ihalesi 16-12-933 cumartesi günü saat 14.30 a bırakılmıştır. Taliplerin şartnameyi görmek için her gün ve pazarlığa iştirak için de o gün ve vaktinde Fındıklıda Kolordu Satınalma Komisyonuna müracaatları. (529) (6851)

* * *

M. M. V. Satınalma Komisyonundan :

Hava ihtiyacı için pazarlıkla 41 kalem fotoğraf malzemesi satın alınacaktır. İhalesi 8-1-934 pazartesi günü saat 10,30 dadır. Taliplerin liste ve şartnameyi görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için de o gün ve vaktinde muvakkat teminatlarile birlikte Ankarada M. M. V. Satınalma Komisyonuna müracaatları. (3425) (6852)

* * *

Çorlu Askerî Satınalma Komisyonundan :

Tekirdağındaki kıt'at ihtiyacı için 180,000 kilo Ekmeklik Un kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 21-12-933 Perşembe günü saat 14 te dir. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplariyle Çorluda Askerî Satınalma Komisyonuna müracaatları. (3393) (6390) 9072

* * *

Konya Askerî Satınalma Komisyonundan :

Konyadaki Kıtaat ve müessesat hayvanatı için 470,000 kilo arpa ve efrat için 497,000 kilo un kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Arpanın ihalesi 24-12-933 pazar günü saat 15 te, unun ihalesi 25-12-933 pazartesi günü saat 15 tedir. Şartnameleri görmek isteyenlerin İstanbul Kolordu Satınalma Komisyonuna müracaat etmeleri, münakasaya iştirâk edeceklerin de o gün ve saatin de Konyada Kolordu Satınalma Komisyonuna müracaatları. (6666) (3414) 9152

* * *

Eskişehir Askerî SA. AL. KO. dan :

K. O. ve Hava kıt'atı ihtiyacı için kapalı zarfla 250,000 kilo Un satın alınacaktır. İhalesi 30-12-933 cumartesi günü saat 15 tedir. Taliplerin evsaf ve şeraiti anlamak üzere her gün ve münakasaya iştirâk için de o gün ve vaktinde teklif ve teminat mektuplarile Eskişehir K. O. SA. AL. KO. na müracaatları. (3422) (6772) 9300

* * *

Adapazarı Askerî SA. AL. KO. dan :

Adapazarındaki kıt'at ihtiyacı için kapalı zarfla 196,000 kilo Un ve pazarlıkla 1,500 kilo şeker ile 400 kilo gaz satın alınacaktır. İhaleleri 28-12-933 perşembe günü saat 10 da yapılacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasa ve pazarlığa iştirâk için de o gün ve vaktinde Adapazarında Maliye Dairesinde Askerî SA. AL. KO. na müracatları. (3421) (6773) 9301

* * *

M. M. V. Satınalma Komisyonundan :

Hava ihtiyacı için 73 oktanlık 150 ton benzin pazarlıkla alınacaktır. İhalesi 6-1-934 cumartesi günü saat 10,30 dadır. Taliplerin pazarlığa iştirâk için tayin edilen gün ve saatte Ankarada M. M. V. Satınalma komisyonunda hazır bulunmaları. (3423) (6794) 9394

* * *

K. O. ya bağlı kıt'alar ihtiyacı için pazarlıkla 35 ton lavemarin ve 35 ton kriple maaden kömürü satın alınacaktır. İhalesi 13-12-933 çarşamba günü saat 16,30 dadır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirâk için de o gün ve vaktinde Fındıklıda 3. K. O. Satınalma Komisyonuna müracaatları. (527) (6833) 9395

Gedikpaşada Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Satın alınması mukarrer (34500) takım kısa kol ve bacak çamaşırın kapalı zarf münakasası 23-12-933 cumartesi günü saat 15 te yapılacağından isteklilerin şartname ve numuneyi görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için teminatı evveliye makbuzile birlikte mezkûr günün muayyen saatinde komisyonumuza müracaatları. (6577)

9155

9132

Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti Hudut ve Sahiller Sıhhat Umum Müdürlüğünden:

Umum müdürlük ve mülhakatı için 97 kalem evrakı matbua tabettirilecektir. Şartnameyi görmek istiyenler Ankarada Hudut ve sahiller sıhhat Umum müdürlüğü ayniyat muhasibi mesullüğüne ve İstanbulda Galatada İstanbul Liman sahil sıhhiye merkezi baştabipliğine müracaatları lâzımdır. İhale 30 kânunuevvel 933 cumartesi günü saat on dörtte İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye merkezi Baştabipliğindeki mübayaat komisyonunda yapılacaktır. (6765)

9314

Diyarbekir Vilâyeti Daimî Encümeninden:

Diyarbekir tebhirhanesi için (Geneste hercher fabrikası mamulâtının A-21 No. lu modelinden veyahut bu fabrika mamulât ve modeline muadil olduğu resmî bir hey'et raporile tevsik edilecek diğer bir marka iki adet etüv makinası, sathı teshinleri 10 M2 iki kazan ve baca duman boruları, iki manometre (enregistreurs) ikişer hava tahliye tertibatı (purges d'air ve dispoatif) iki etüvün formül ile işletilmesi için munzam tertibat, iki bölme için saç lavha, iki sıcak su hazinesi (hazinelerin müstenidleri) 20 adet musluk, bina dahilinin ısıdılması için radiyatör nev'inden tertibat ve diğer teferruatı ile bunların bina dahiline vaz'ı ve işler bir halde teslimi 13 İkinci Kânun 934 tarihine müsadif cumartesi günü saat 12 ye kadar kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.

Bedeli muhammeni olan 20000 liranın yarısı makinaların yerlerine konularak alınacakkabul raporu üzerine tediye edilecek ve geriye kalan mıkdarı 934 senesi bütçesinden verilecektir.

Makinaların Diyarbekire sevk ve yerlerine konulması üç ayda ikmal edilecektir. Daha ziyade malûmat almak isteyenlerin tahriren veya şifahen Diyarbekir Vilâyeti Daimî Encümenine müracaat eylemeleri ilân olunur. (6652)

9159

Yüksek Mektepler Mubayaat Komisyonu Reisliğinden:

Mülkiye mektebi için diktirilecek olan 125-130 takım elbisenin imaliyesi açık münakasaya konulmuştur. Taliplerin mektepte mevcut nümunesini görmek ve şeraiti anlamak üzere yıldızda Mülkiye mektebi müdürlüğüne ve münakasaya iştirak için 19-12-933 tarihinde Fındıklıda Güzel Sanatlar Akademisinde Yüksek Mektepler Muhasebeciliğinde Mubayaat komisyonuna müracaatları ve münakasanın saat üçte küşat ve beşte nihayet bulacağı teminat akçalarının bir gün evvel muhasebe veznesine yatırılması lüzumu ilân olunur.

(6535) 9042

Tayyarede seyahat kadar

RAHAT

Tayyare lâstiği tabir olunan ve yalnız GOODYEAR (Gudyir) fabrikası tarafından imal olunan AIRWHEEL (Ervil) lâstikleri tenezzüh arabalarında sarsıntıyı tamamile kaldırmıştır. Bu yeni lâstikler yolun intizamsızlıklarına intibak ederek sarsıntıyı men'eder ve otomobilin tavlanmış çelik kısımları kırılmak istidadından kurtulur. Bu lâstikler yolcuya otomobilde olduğunu unutturduğu gibi otomobilin ömrünü nisbetsiz bir surette tezyit eder.

Her yerde GOODYEAR (Gudyir) acentalarını sorup arayınız.

Merkez acentası: Beyoğlu'nda Taksim bahçesi karşısında

TATKO ŞİRKETİ

AIRWHEEL TYRES

GOODYEAR

(10978

Tasarruf haftası, İş kumbarası haftası

Kumbaranızı

İçinde kaç kuruş bulunursa bulunsun, mutlaka bu hafta içinde, İŞ BANKASINA gidip boşaltınız.. Millî serveti yükseltmiş olacaksınız !..

Kumbaranız yoksa...

Bu hafta içinde muhakkak bir kumbara alarak para biriktirmeye başlayınız..

Gelecek sene tasarruf haftası zamanında sizin de küçük bir sermayeniz birikmiş olur.

9416

Denizyolları İŞLETMESİ

Acenteleri : Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel. 22740

Antalya yolu

ÇANAKKALE vapuru 13 Birinci Kânun ÇARŞAMBA 10 da Sirkeci Rıhtımından kalkacak, gidişte İzmir, Küllük, Bodrum, Fethiye, Antalya'ya. Dönüşte bunlara ilâveten Finike, Çanakkale, Gelibolu'ya uğrayacaktır. (6823) 9381

Ayvalık yolu

ANTALYA vapuru 13 Birinci Kânun ÇARŞAMBA 19 da Sirkeci Rıhtımından kalkacak, gidişte Gelibolu, Çanakkale, Küçükkuyu, Altınoluk, Edremit, Burhaniye, Ayvalığa. Dönüşte bunlara ilâveten Bozcaada'ya uğrayacaktır. (6822) 9380

Bartın yolu

BURSA vapuru 14 Birinci Kânun PERŞEMBE 19 da Sirkeci rıhtımından kalkacak. Gidişte Akçaşehir, Ereğli, Zonguldak, Bartın, Amasra, Kurucaşile, Cide'ye. Dönüşte Kurucaşile, Amasra'ya uğramıyacaktır. (6831) 9404

KARADENİZ Sür'at yolu

GÜLCEMAL vapuru 14 Birinci Kânun PERŞEMBE 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte İnebolu, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon, Rize, Hopa'ya. Dönüşte bunlara ilâveten Pazar, Pulatane'ye uğrayacaktır. (6832) 9405

VAPURCULUK TÜRK ANONİM ŞİRKETİ İSTANBUL ACENTALIĞI

Liman Han, Telefon: 22925

MERSİN SÜR'AT POSTASI

BÜLENT vapuru 15 Kânunevvel Cuma günü saat 10 da kalkarak (İzmir, Antalya, Mersin, ve Payas) a gidecek dönüşte bu iskelelerle beraber Alanya, Küllük ve Çanakkaleye uğrayacaktır.

Yarın akşam saat 21,30 te FRANSIZ TİYATROSUNDA VİYANA OPERET HEYETİNİN ilk temsili olarak Paul Abraham'in en meşhur opereti Fleur de Haway. Cuma günü matine saat 15,30 da Fleur de Haway. Cuma akşamı suvare saat 21,30 da Kalmanın en meşhur opereti Çardaş.

İstanbul Üniversitesi Mübayaat Komisyonundan:

1 — Beyazıtta İstanbul Üniversitesi merkez binasının arkasında bulunan Su motoru mahalline yapılacak yeni bina.

2 — Beyazıtta İstanbul Üniversitesi binası arkasında bulunan Su kulesinden Teşrih ve Ensaç binasına souk su isalesi.

3 — Yukarda ayrı ayrı yazılı işler ayrı ayrı olarak pazarlıkla münakasaya konulmuştur.

4 — Souk su tesisatını yapmağa talip olanlardan bu gibi işleri yaptığını isbat edenler münakasaya dahil olabilirler.

5 — Motör mahalline yapılacak binaya talip olanların mimar veya mühendis olduklarına dair komisyona kanaat bahş vesaik ibraz etmeleri lâzımdır.

6 — Talipler yukarda yazılı işlerin şartnamelerini komisyon kitabetine müracaatla tetkik edebilirler.

7 — Talipler teklif edecekleri fiyatların yüzde 7,5 uğu nisbetinde teminatı muvakkate vereceklerdir.

8 — Talipler 13-12-93 3 Çarşamba günü saat on dörtte İstanbul Üniversitesi Mübayaat Komisyonunda hazır bulunmaları. (6841) 9407

Yüksek Mühendis Mektebi Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

Mektepte tesis edilecek atelye için mübayaası iktiza eden alâtın münakasa şartnamesinde bazı tadilât icra edildiğinden bu kerre yeniden alenî münakasaya konulmuştur. Münakasası 27-12-933 tarihine müsadif çarşamba günü saat (14) te yapılacaktır. Taliplerin bu husustaki şartnameyi görmek ve münakasaya iştirâk etmek üzere teminat akçeleri ve temsil eyledikleri firmanın Noterden musaddak vekâletnamelerile münakasa günü komisyona müracaatları ilân olunur. (6733) 9282

Kulekapı Maliye Tahsil Şubesinden:

Boik marka açık bir otomobil ve bir çok otomobil aksamiyle alât ve edevatı 18-12-933 tarihinde satılacağından taliplerin Kulekapı Tahsil Baş Memurluğuna müracaatları. (6825) 9401

KAŞE

NEOKALMİNA

Grip
Baş ağrılarına
Diş ağrılarına
Romatizmaya

Yegâne ilaçtır

2
6 ve
12 kaşelik
Kutuları isteyiniz

10893

Dr. A. KUTİEL

Karaköy, Topçular caddesi No. 33 (10527) 9021

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.

Her zamanki gibi mağazalarımıza koşan bu halk

Tasarruf ve Yerli Mallar Haftası Münasebetile

%10

Tenzilâttan İstifade Ediyor

Sumer Bank

Yerli Mallar Pazarı

İstanbul: Bahçekapı caddesi
Beyoğlu; İstiklâl caddesi

Samsun: Bankalar caddesi
Ankara: Çocuksarayı caddesi

DİKKAT: Tasarruf ve Yerli Mallar Haftasında tayyare ile atılacak olan Yerli Mallar Pazarı ilânlarından birini, hafta içinde, Yerli Mallar Pazarlarının Beyoğlu ve İstanbul şubelerine götürenlere, Sumer Bank Fabrikalarının mamulâtında yüzde 5 tenzilât daha yapılarak

Tenzilât %15 e çıkarılacaktır

Beyoğlu Mıntakası Varidat Tahakkuk Müdürlüğünden:

Tahrir No. su	Mevkii	Sokağı	Kapı No.	Binanın nev'i	Tahmin olunan varidat Lira K.	Mutasarrıfın ismi ve Şöhreti
166	Asmalı Mescit	Sofyanı	3	Hane	600 00	Faik Bey
275	"	Meşrutiyet	33/35	Mağaza	1700 00	Hürrem B,
159/1	"	Asmalı M.	56	Hane	1080 00	Fahriye H.
159/2	"	" "	58	Dükkân	600 00	" "
159/3	"	Mezarlık	21	"	400 00	" "
18/1	"	İstiklâl Cad,	280	Apartman	2340 00	Aliye H.
18/2	"	" "	280/1	Dükkân	480 00	" "
18/3	"	" "	282	Mağaza	3600 00	" "
233	Bedrettin	Çiviciler	20	Dükkân	96 00	Rüştü B.
34	"	Ahım Şahım	1	Hane	660 00	Cevher H. Sabri Bey
306	"	Bedrettin tekke	16	Hane	180 00	Zehra H.
221	"	Çürüklük	23	Hane	84 00	HurşitB. Yaşar B.
94	"	Baba Hindi	6	Depo	96 00	" "
70	"	Ayni Ali baba	47	Hane	180 00	Azime Hanım
71/2	"	" "	49	"	96 00	" "
232	Çatma Mes.	Çiviciler	18	Dükkân	240 00	Mustafa B.
291	Tom Tom		4	Hane	60 00	Hayriye H.
194/1	"	Kaymakam Reşat Bey	1	Hane	240 00	Mari
194/2	"	" "	3	Depo	18 00	"
394	"	Kutucu	4	Hane	36 00	Gülsüm H.
118	"	Lunardı	48	Hane	444 00	Osman Tahir B.

Beyoğlu kazasında yapılmış olan umumî bina tahriri sırasında iratları takdir edilip sahiplerinin ikametgâhı meçhul olması itibarile ihbarnamelerinin tebliğine imkân bulunamayan emlâkin mahalle ve sokaklarile numaraları, sahiplerinin isimleri ve takdir edilen varidatları yukarıda gösterilmiştir. Mezkûr emlâk sahiplerinin ilân tarihinden itibaren on beş gün zarfında Galatasaray Maliye Şubesine müracaat etmedikleri takdirde bu iratların kat'iyet kesbedeceği ilân olunur. (6843)